

SchoonePC

Computerbijbel

voor Windows 10

Menno Schoone

Computerbijbel voor Windows 10

Het SchoonePC Boek

34^e druk

Menno Schoone
www.SchoonePC.nl

Dit is een uitgave van SchoonePC, Rotterdam

www.schoonepc.nl

boek@schoonepc.nl

Redactie en opmaak: Astrid Schoone

Omslagontwerp: Ruud Nederpelt

Druk- en bindwerk: Optima Grafische Communicatie

Copyright © 2001-2022 SchoonePC – Rotterdam

Eerste druk april 2006

34^e herziene druk januari 2022 (14^e editie Windows 10)

ISBN: 978 90 831819 1 2

NUR: 120

Trefw: Windows 10, computer, besturingssysteem, internet, netwerk, software

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de in of krachtens de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen mag niets van deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel deze uitgave met de grootste zorg is samengesteld, kan SchoonePC geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de gevolgen van eventueel hierin voorkomende onjuistheden of onvolkomenheden. Het gebruik van de informatie is volledig op eigen risico.

Voorwoord

Ik ben Menno Schoone, auteur en beheerder van de website www.schoonepc.nl en uitgever van het boek dat nu voor je ligt: de SchoonePC computerbijbel voor Windows 10. Deze handleiding bevat ongekend veel praktische tips en tools voor het (her-)installeren, optimaliseren, beveiligen, onderhouden en gebruik van Windows 10. Een compleet naslagwerk dat door vele computergebruikers in Nederland, België en ver daarbuiten wordt gebruikt. Uit dit succes blijkt wel dat er een grote vraag is naar begrijpelijke informatie, zowel door beginnende als gevorderde computergebruikers.

Hoe je dit boek het beste kunt lezen

Deze 34^e druk is geschreven naar aanleiding van de November 2021-update, een kleine onderdelenupdate voor Windows 10 met nauwelijks wijzigingen. Omdat de aandacht van Microsoft uitgaat naar Windows 11, worden er ook in de toekomst geen grote wijzigingen voor Windows 10 meer verwacht. Deze editie is dus langdurig bruikbaar! De hoofdstukken en paragrafen van de computerbijbel kunnen onafhankelijk van elkaar worden gelezen, laat je dus niet weerhouden verder te lezen wanneer een onderwerp (nog) iets te ingewikkeld is. Het zal soms even doorbijten zijn, maar je inzet zal onder het motto 'doen = leren' uiteindelijk beloond worden met een aanzienlijke toename van het computerplezier!

Gebruik het e-boek

Bij de aankoop van dit boek heb je tevens een e-boek ontvangen, een digitale kopie waarvan de inhoud en paginanummering exact gelijk is aan die van de papieren versie. Dit e-boek is met een PDF-lezer zoals Microsoft Edge (§1.9), Adobe Acrobat Reader, Foxit Reader en menig e-reader te openen. De links naar behandelde software zijn in het e-boek direct aanklikbaar. En ben je op zoek naar een specifiek onderwerp, maak dan gebruik van de zoekfunctie van het betreffende programma: dat gaat vaak vele malen sneller en efficiënter dan zoeken via de [woordenindex](#) achterin dit boek!

Gratis software? Iemand betaalt de prijs!

De in dit boek aanbevolen gratis software kan je (naar mijn beste eer en geweten) veilig gebruiken. Wees er echter van bewust dat er altijd iemand is die daarvoor de prijs betaalt! Zie paragraaf 4.1 voor meer tips over veilig downloaden van software en het voorkomen van besmetting met malware.

Rest mij nog te verwijzen naar de pagina www.schoonepc.nl/mennoschoone.html (voor informatie over mijn achtergrond, de ontstaansgeschiedenis van de website, de gratis SchoonePC-nieuwsbrief en dit boek) en je succes te wensen bij het lezen en toepassen van mijn tips. En dan nu aan de slag!

Menno Schoone

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 VAN START MET WINDOWS 10	9
1.1 Inleiding in Windows 10.....	10
1.2 De eerste keer opstarten	13
1.3 De gebruikersinterface.....	18
1.4 Het bureaublad	38
1.5 Gebruikersaccounts	43
1.6 Het Microsoft-account	49
1.7 Het venster Instellingen	54
1.8 Het configuratiescherm.....	55
1.9 De browser Edge	57
1.10 Windows Verkenner.....	65
1.11 OneDrive.....	80
1.12 Zoeken in Windows	90
1.13 De apps Mail en Agenda	93
1.14 Apps en de Microsoft Store	97
1.15 Gebruikersaccountbeheer	110
1.16 Het aanmeldscherm	111
1.17 Een schermafdruck maken	116
1.18 Opties voor het oplossen van Windows-problemen	117
HOOFDSTUK 2 WINDOWS-INSTELLINGEN	125
2.1 Onderdeel Systeem	126
2.2 Onderdeel Apparaten	140
2.3 Onderdeel Telefoon	145
2.4 Onderdeel Netwerk en internet.....	148
2.5 Onderdeel Persoonlijke instellingen	152
2.6 Onderdeel Apps.....	160
2.7 Onderdeel Accounts.....	163
2.8 Onderdeel Tijd en taal.....	170
2.9 Onderdeel Gaming	173
2.10 Onderdeel Toegankelijkheid	174

2.11 Onderdeel Zoeken.....	181
2.12 Onderdeel Privacy.....	181
2.13 Onderdeel Bijwerken en beveiliging.....	190
HOOFDSTUK 3 BEVEILIGING	209
3.1 De beveiliging van Windows 10.....	210
3.2 Het HOSTS-bestand aanpassen.....	214
3.3 Encryptie van bestanden.....	221
3.4 Persoonlijke gegevens definitief verwijderen.....	223
HOOFDSTUK 4 GRATIS SOFTWARE.....	227
4.1 Gratis software: voorkom malware!.....	228
4.2 Dropbox: bestanden synchroniseren met online opslag.....	229
4.3 PDF-bestanden lezen, maken en bewerken	238
4.4 ClipboardFusion: snel standaardteksten invoegen.....	242
4.5 SyncBack: back-up persoonlijke bestanden automatiseren.....	245
4.6 Interessante gratis software	252
HOOFDSTUK 5 INTERNET, E-MAIL EN NETWERK	259
5.1 Webbrowser resetten naar de standaard instellingen.....	260
5.2 Praktische tips voor het beheren van e-mail.....	261
5.3 Outlook.....	271
5.4 Omgaan met ongewenste e-mail (spam).....	283
5.5 Een (draadloos) netwerk aanleggen	286
5.6 Bestanden delen via de gedeelde netwerkmap	300
HOOFDSTUK 6 WINDOWS OPNIEUW INSTALLEREN	307
6.1 Windows herinstalleren en optimaliseren in 10 stappen.....	308
6.2 Back-up van persoonlijke bestanden en -instellingen	314
6.3 Partitioneren	324
6.4 Windows 10 (opnieuw) installeren	333
6.5 Hardware installeren.....	342
6.6 De Windows-partitie verkleinen	346

6.7	Persoonlijke bestanden verplaatsen naar een datapartitie	347
6.8	Schijfopruiming, optimaliseren en defragmenteren	355
6.9	Een systeemback-up van Windows maken.....	362
HOOFDSTUK 7 EXPERT-INSTELLINGEN		369
7.1	De Windows PowerShell en de opdrachtprompt	370
7.2	Het register.....	371
7.3	Editor voor lokaal groepsbeleid	378
7.4	Windows Sandbox en de virtuele computer Hyper-V	380
7.5	Slaapstand, sluimerstand en hybride slaapstand	381
7.6	Problemen met beheerrechten	384
7.7	Het verborgen administratoraccount	391
7.8	Windows-services	393
7.9	Programma's uitschakelen of verwijderen	395
7.10	Cleantools veroorzaken meer problemen dan ze oplossen	405
7.11	Aanpassingen voor een SSD-schijf	406
7.12	Windows Verkenner: het navigatievenster uitkleden	411
7.13	Opstartbaar herstelmedium (op CD, DVD of USB)	417
SNELTOETSEN EN AANRAAKCOMMANDO'S		421
INTERESSANTE WEBSITES.....		425
TREFWOORDENREGISTER.....		429

Hoofdstuk 1

Van start met Windows 10

1.1 Inleiding in Windows 10

Windows 10 heeft een grote transformatie ondergaan ten opzichte van zijn voorgangers! De in het oog springende veranderingen zijn het menu Start met de sober vormgegeven tegels, eenvoudige apps, aanraaktechnologie, de multifunctionele zoekfunctie, de online synchronisatie van instellingen (met het Microsoft-account) en de verre-gaande integratie van OneDrive (voor online opslag van persoonlijke bestanden). Het is even wennen, maar voordat je het weet kan je niet meer zonder!

LEESTIPS

Het venster Instellingen

In dit boek wordt zeer regelmatig verwezen naar het venster **Instellingen**, [hoofdstuk 2](#) is zelfs in zijn geheel gewijd aan de hierin terug te vinden Windows-instellingen. Het venster Instellingen is te openen via het startmenu of via het Win-X menu (§1.3.3). De instellingen zijn verdeeld over dertien hoofdcategorieën (in dit boek onderdelen genoemd) en elke hoofdcategorie is weer verdeeld in subcategorieën (in dit boek subs genoemd).

Aansturing bij aanraakschermen

Windows 10 kan zowel met toetsenbord-en-muis als met aanraak- en veegbewegingen (touchscreen) worden aangestuurd: één besturingssysteem dus voor zowel desktops, laptops als tablets. Uit praktische overwegingen wordt in dit boek voornamelijk in termen voor toetsenbord-en-muisaansturing gesproken, tenzij het aanraakcommando een speciale handeling vereist. Gebruik je een aanraakscherm, vat een muisklik dan op als het aanraken met de vinger (ook wel tikken genoemd) en een rechter muisklik als het ingedrukt houden of het maken van een veegbeweging. Ben je nog niet bekend met de aanraaktaal, neem dan een kijkje in de [bijlage Sneltoetsen en aanraakcommando's](#) achterin dit boek. Het omvat slechts enkele commando's en het werkt vrij intuïtief, het is dus eenvoudig aan te leren.

De strategie: Windows 10 als service

Microsoft beschouwt Windows 10 als een service, hetgeen betekent dat het besturingssysteem gratis up-to-date wordt gehouden en er gaandeweg nieuwe functionaliteiten worden toegevoegd. Tweemaal per jaar brengt Microsoft een nieuwe Windows-versie uit, die wordt geïnstalleerd middels een onderdelenupdate. Elke Windows-versie wordt maximaal anderhalf jaar ondersteund. Er zit uiteraard een strategie achter dit concept. Omdat het op deze manier niet meer nodig is om oude Windows-versies langdurig up-to-date te houden, bespaart Microsoft zich veel tijd en geld. Daarnaast verwacht Microsoft dat veel computers van **Microsoft 365** (§1.11) zullen worden voor-

zien, een lucratieve bron van inkomsten. En dan wordt er ook nog verdiend aan de via de Microsoft Store (§1.14.1) verkochte apps, de binnen gratis apps getoonde advertenties en de in-app aankopen (met name bij spelletjes). De Store is dus een platform waar zowel app-ontwikkelaars als Microsoft aan verdienen.

LET OP: Inmiddels is Windows 10 opgevolgd door Windows 11. Microsoft zal Windows 10 tot **14 oktober 2025** nog blijven ondersteunen met (onderdelen)updates. Dit zullen voornamelijk kleine onderdelenupdates en veiligheidsupdates zijn, de verwachting is dat er aan het besturingssysteem niet veel meer zal veranderen.

Onderdelenupdates

Er zijn twee typen onderdelenupdates: onderdelenupdates waarbij vele vernieuwingen en systeemwijzigingen worden doorgevoerd (zoals de Mei 2020 Update), en onderdelenupdates die slechts kleine aanpassingen en oplossingen voor problemen bevatten (zoals de Oktober 2020 Update, de Mei 2021 Update en de November 2021 Update). Bij **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Info** (§2.1.14), kopje **Windows-specificaties** is het versienummer van de laatst geïnstalleerde onderdelenupdate te achterhalen, bij de November 2021 Update is dat 21H2 (zie kader). Onderdelenupdates worden, net als gewone updates, via Windows Update (§2.13.1) aangeboden. Enig verschil is wel dat er handmatig opdracht moet worden gegeven om deze te installeren. Bij een 'grote' onderdelenupdate wordt Windows opnieuw geïnstalleerd (met behoud van persoonlijke bestanden, apps en bijbehorende instellingen). Betreft het een onderdelenupdate met kleine wijzigingen dan wordt deze net als een reguliere update snel geïnstalleerd zodat je er eigenlijk geen omkijken naar hebt.

OVERZICHT VAN EERDER VERSCHENEN ONDERDELENUPDATES

Er zijn inmiddels vele onderdelenupdates uitgebracht. Zo verscheen in 2015 de November Update, in 2016 de Anniversary Update en in 2017 de Creators Update en de Fall Creators Update (versienummers 1511, 1607, 1703 en 1709). Sinds 2018 wordt de naam voor de duidelijkheid gerelateerd aan de verschijningsmaand, te weten de April 2018 Update (1803), de Oktober 2018 Update (1809), de Mei 2019 Update (1903), de November 2019 Update (1909), de Mei 2020 Update (2004), de Oktober 2020 Update (20H2), de Mei 2021 Update (21H1) en de November 2021 Update met versienummer 21H2 (dit versienummer is opgebouwd uit het jaar waarin deze beschikbaar is gekomen, aangevuld met H1 voor de voorjaarsupdate of H2 voor de najaarsupdate).

Windows 10-edities

Er zijn verschillende Windows 10-edities: Home, Pro, Enterprise en Education (via In-

stellingen, onderdeel **Systeem**, sub **Info** is te zien welke editie is geïnstalleerd). Ten opzichte van de Home-editie kent de Pro-editie enkele extra's, waaronder de mogelijkheid om de installatie van updates langer uit te stellen (voor velen een opluchting!), BitLocker (voor het versleutelen van de gehele schijf), extern bureaublad (voor het op afstand toegang krijgen tot de computer), groepsbeleid (voor het instellen van machtigingen), de zandbak (een afgeschermd virtueel bureaublad, handig voor het testen van nieuwe software) en Hyper-V (voor het aanmaken van een virtuele computer). Dit boek is voor alle edities te gebruiken, dus ook voor de Enterprise- en Education-editie. In het enkele geval dat informatie alleen voor Windows 10 Pro van toepassing is, wordt daar melding van gemaakt.

Gratis upgrade naar Windows 11

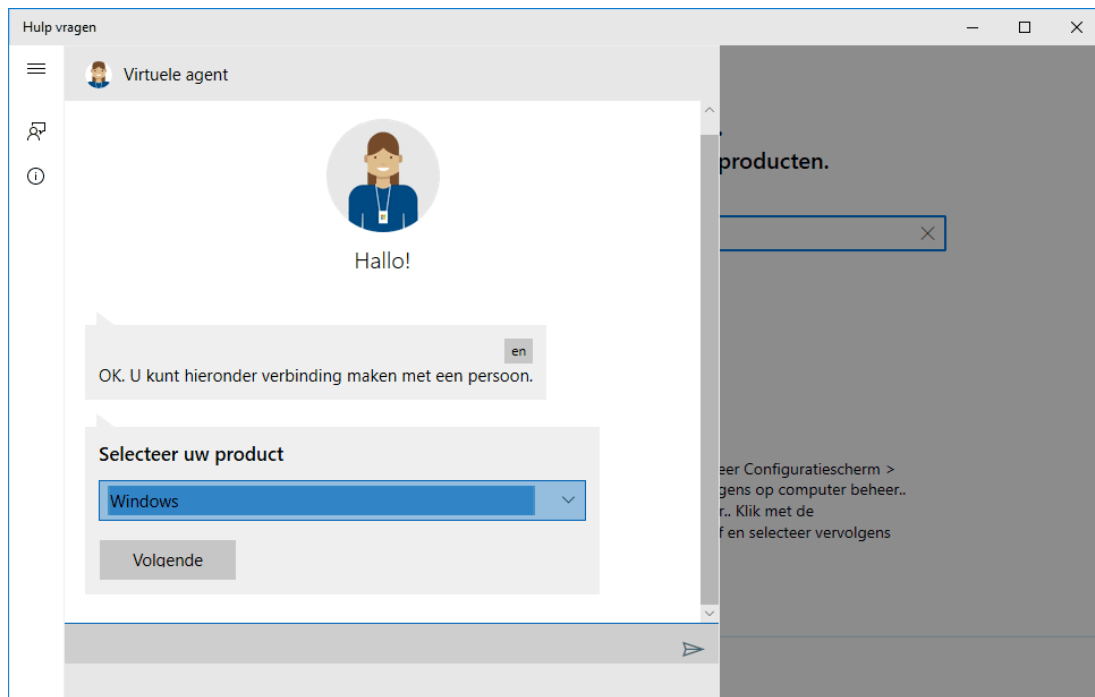
Windows 10 wordt tot 15 oktober 2025 door Microsoft ondersteund, dit besturings-systeem kan dus nog langdurig worden gebruikt. Wil je een gratis upgrade naar Windows 11 uitvoeren, dan moet eerst gecontroleerd worden of de pc wel aan de hardware-eisen voldoet. Maar ook wanneer de pc niet aan deze eisen voldoet, zijn er nog mogelijkheden om Windows 11 te installeren. Meer daarover lees je op de website www.schoonepc.nl en in de computerbijbel voor Windows 11.

Hoe zit het met de privacy?

Er is veel kritiek geweest over de manier waarop Windows met privacygevoelige informatie om gaat. Zo wordt bijvoorbeeld voor de zoekfunctie (§1.3.5) allerlei privacygevoelige informatie opgeslagen. Wil je je privacy zo goed mogelijk beschermen, accepteer dan tijdens het afstellen van het gebruikersaccount niet klakkeloos de express-instellingen (§1.2). En als het online opslaan van gegevens sowieso ongewenst is, dan kan ook altijd nog met een lokaal account (§1.5) worden gewerkt!

Hulp als je er toch niet uitkomt

Dit boek is een handig hulpmiddel bij het oplossen van veelvoorkomende, aan Windows 10 gerelateerde problemen. Kom je er desondanks niet uit, dan kan de Windows-app **Hulp vragen** (te openen via de zoekfunctie) uitkomst bieden. Na het stellen van je vraag worden eerst een aantal standaardoplossingen aangeboden. Wordt het probleem hiermee niet opgelost dan kan eventueel met een medewerker van Microsoft worden gechat via de knop **Contact opnemen** (de hulpvraag wordt aan het Microsoft-account gekoppeld zodat per e-mail contact gehouden kan worden). Zo nodig neemt de medewerker (na je goedkeuring) de computer vanaf afstand over om het probleem nader te analyseren en waar mogelijk op te lossen. Als koper van mijn boek kun je je vraag uiteraard ook aan mij voorleggen, dit gaat het makkelijkst via de pagina www.schoonepc.nl/boek/, tabblad **Vragen?**.

1.2 De eerste keer opstarten

Heb je Windows 10 opnieuw geïnstalleerd (§6.4) dan moet Windows bij de eerste keer opstarten eerst worden afgesteld. De te doorlopen procedure begint met het instellen van het land of de regio (**Nederland/België**) en de toetsenbordindeling (**Verenigde Staten (internationaal)/Belgisch (punt)**; voeg alleen een extra toetsenbordindeling toe wanneer daar behoefte aan is). Bij Windows 10 Pro wordt vervolgens nog gevraagd of de computer moet worden ingesteld voor persoonlijk gebruik (zodat de computer in eigen beheer blijft) of voor een organisatie zoals een school of de werkgever (zodat de organisatie volledig beheer over de computer heeft). Gaat het om een privécomputer dan moet uiteraard worden gekozen voor **Instellen voor persoonlijk gebruik**.

DE WEERGAVETAAL VAN WINDOWS WIJZIGEN

Is de computer in het buitenland gekocht waardoor Windows niet in de gewenste taal wordt weergegeven, wijzig de weergavetaal dan achteraf via **Instellingen**, onderdeel **Tijd en taal**, sub **Taal**, link **Een taal toevoegen** (§2.8.3). Selecteer Nederlands (of een andere taal) en installeer deze als de gewenste Windows-weergavetaal. Is de weergavetaal in het Nederlands maar worden de meldingen bij het opstarten en afsluiten van Windows in een andere taal weergegeven? Dan is de weergavetaal van het aanmeldingsscherm (en de gebruikersaccounts) nog niet op Nederlands ingesteld. In paragraaf 1.16 over het aanmeldscherm staat beschreven hoe dit probleem is op te lossen.

Gebruikersaccount aanmaken

In het volgende scherm wordt een gebruikersaccount aangemaakt waarbij wordt gevraagd aan te melden met een Microsoft-account (§1.6). Aanmelden kan met een e-mailadres van Microsoft (@outlook.com, @live.com, @hotmail.com of @msn.com), een willekeurig ander e-mailadres (bijvoorbeeld een via de internetprovider verkregen e-mailadres), een telefoonnummer of een Skype-naam. Het is verstandig hiervoor een e-mailadres van Microsoft te gebruiken (zie kader). Heb je deze nog niet, maak hem dan direct aan via de link **Account maken**.

Nadat het wachtwoord is ingevoerd (en eventueel de tweestapsverificatie via de Microsoft Authenticator-app op de telefoon is doorlopen), wordt gevraagd om voortaan met een voor het apparaat unieke pincode aan te melden (in plaats van met het wachtwoord). Je hebt echter geen keuze, de optie om dit over te slaan ontbreekt namelijk. Heb je geen behoefte aan een pincode dan kan je deze achteraf weer uitschakelen via de aanmeldingsopties (zie §2.7.3). Gebruik je een Microsoft-account die al eens eerder gekoppeld was aan een gebruikersaccount dan worden de favoriete apps, de online opgeslagen instellingen en de bestanden in OneDrive gesynchroniseerd zodat je direct weer verder kan gaan waar je op je vorige apparaat gebleven was.

Meld je liever aan met een 'ouderwets' lokaal gebruikersaccount (§2.7.5), klik dan op de link **Offlineaccount** (gevolgd door de link **Beperkte ervaring**). Wordt deze link niet getoond dan is de computer al op internet aangesloten (bijvoorbeeld omdat de wifi-verbinding is geconfigureerd, of de netwerkstekker al is aangesloten). Verbreek dan de internetverbinding (bijvoorbeeld door het modem uit te schakelen) en herstart vervolgens de computer (door de aan/uit-knop 5 seconden ingedrukt te houden): hierna kan alleen nog een lokaal gebruikersaccount aangemaakt worden. Houd de naam van het lokale account bij voorkeur kort en zonder spaties en andere rare tekens, dit voorkomt problemen met Start en apps. Hoewel een wachtwoord wordt aanbevolen, is dat voor lokale accounts niet verplicht. Wil je het lokale account bij nader inzien alsnog aan een Microsoft-account koppelen, dan kan dat achteraf altijd nog via **Instellingen**, onderdeel **Accounts**, sub **Uw info**, link **In plaats daarvan aanmelden met een Microsoft-account** (§2.7.1).

TIP: Gaan meerdere personen de computer gebruiken, dan is het raadzaam om na het doorlopen van de persoonlijke instellingen extra gebruikersaccounts aan te maken. Dit gaat via **Instellingen**, onderdeel **Accounts**, sub **Gezin en andere gebruikers** (§2.7.5), knop **Iemand anders aan deze pc toevoegen** (zie ook paragraaf 1.5 over het afstellen van gebruikersaccounts).

GEBRUIK LIEVER GEEN ALTERNATIEF E-MAILADRES

Geef je voor het instellen van een Microsoft-account een e-mailadres van Microsoft op dan heb je te maken met maar één wachtwoord. Maak je echter gebruik van een alternatief e-mailadres (zoals die van je internetprovider of van Gmail) dan heb je te maken met twee verschillende wachtwoorden! Wordt uit onwetendheid het Microsoft-account met hetzelfde wachtwoord ingesteld als het e-mailadres, dan geeft dit op termijn problemen wanneer één van de wachtwoorden wordt aangepast. Er wordt namelijk nog wel eens vergeten dat het oude wachtwoord van het ene account nog steeds van toepassing is op het andere account... Het gevolg is een ogenschijnlijk onbereikbaar e-mailadres of Microsoft-account. Kies je echter voor een e-mailadres van Microsoft dan heb je met maar één wachtwoord te maken, en kan er dus ook geen verwarring ontstaan!

Privacyinstellingen aanpassen

Nadat het gebruikersaccount is aangemaakt, worden een aantal privacygerelateerde vragen gesteld. Door bij elk item de onderste optie te kiezen, wordt qua privacy de veiligste keuze gemaakt maar zal je in sommige gevallen beperkt worden in de mogelijkheden. Twijfel je, dan helpt onderstaande informatie wellicht bij je keuze:

- **Venster 'Laat Microsoft en apps uw locatie gebruiken'**
Sommige apps hebben de GPS-locatie van het apparaat nodig (bijvoorbeeld voor het tonen van lokale weerberichten, de routenavigatie e.d.), deze locatiegegevens worden echter ook doorgegeven aan Microsoft. Deze optie kan beter worden uitgezet (blijkt een app na installatie de GPS-locatie nodig te hebben dan komt deze vanzelf met een melding). De locatiefunctie kan achteraf worden in- of uitgeschakeld via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Locatie** (§2.12.6). Is de locatiefunctie ingeschakeld, dan kan de toegang ook per app afzonderlijk worden ingesteld.
- **Venster 'Mijn apparaat zoeken'**
Is deze optie geactiveerd dan kan de actuele locatie van je (al dan niet mobiele) apparaat via <https://account.microsoft.com/devices> redelijk nauwkeurig worden achterhaald. Deze functie kan achteraf worden in- of uitgeschakeld via **Instellingen**, onderdeel **Bijwerken en beveiliging**, sub **Mijn apparaat zoeken** (§2.13.8).
- **Venster 'Stuur diagnostische gegevens naar Microsoft'**
Deze optie gaat over het verzamelen van persoonlijke gegevens die je tijdens het gebruik van apps invoert. Het kan van alles zijn: je browsegegevens, je handschrift, wat je intypt e.d.! Volgens Microsoft worden deze gegevens verzameld om hun producten te verbeteren en fouten op te lossen, zoals het verbeteren van de dicteerfunctie, handschrijfherkenning e.d. Standaard staat deze instelling op **Vereiste en**

optionele diagnostische gegevens, het is echter veiliger om deze op **Vereiste diagnostische gegevens** te zetten (ook dan worden nog steeds gegevens naar Microsoft verzonden, het blijft echter beperkt tot basisgegevens). De keuze kan achteraf altijd nog worden aangepast via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Diagnostische gegevens en feedback** (§2.12.4).

- **Venster 'Verbeter de herkenning van handschrift en typen'**
Microsoft verzamelt gegevens voor het verbeteren van de handschrift- en typherkenning binnen Windows-apps. Is daar geen behoefte aan, kies dan **Nee**. Handschrift- en typherkenning is achteraf in- of uit te schakelen via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Persoonlijke instellingen voor handschrift en typen** (§2.12.3).
- **Venster 'Ontvang op maat gemaakte ervaringen met diagnostische gegevens'**
Op basis van de diagnostische gegevens verstrekt Microsoft tijdens het gebruik van Windows en apps 'adviezen' (oftewel advertenties) die aansluiten op het gebruik. Wordt deze optie uitgeschakeld dan worden de adviezen meer algemeen van aard (in- en uitschakelen gaat via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Diagnostische gegevens en feedback** (§2.12.4), optie **Ervaringen op maat**). Wil je helemaal geen tips en suggesties meer ontvangen, schakel ze dan uit via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Meldingen en acties** (§2.1.3).
- **Venster 'Laat apps de reclame-id gebruiken'**
Heb je geen behoefte aan gepersonaliseerde advertenties in apps, schakel dan ook het gebruik van de reclame-id uit. Er worden dan nog steeds advertenties in apps getoond, deze zijn echter niet meer gebaseerd op eerdere zoekopdrachten en het gebruik van apps. De reclame-id is achteraf in of uit te schakelen via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Algemeen** (§2.12.1).

Uw ervaring aanpassen

In het volgende scherm wordt gevraagd naar de manier waarop de pc gebruikt gaat worden. Aan de hand van de keuzes worden tijdens en na afloop van de setup 'persoonlijke tips, advertenties en aanbevelingen' weergegeven. Als je daar niet op zit te wachten, vink dan niets aan en ga direct verder met de knop **Over slaan**.

Uw Android-telefoon gebruiken vanaf uw pc

In het volgende venster wordt gevraagd of je je Android-telefoon vanaf je pc wilt kunnen aansturen om te bellen, sms-en en je Android-apps op je pc te gebruiken. Deze koppeling is aan te maken via **Instellingen**, onderdeel **Telefoon** (§2.3).

Klik op de knop **Herinner mij hier later aan** als je je mobiel na afloop van de setup wilt koppelen. Zo niet, vervolg de setup dan met de link **Nee, bedankt**.

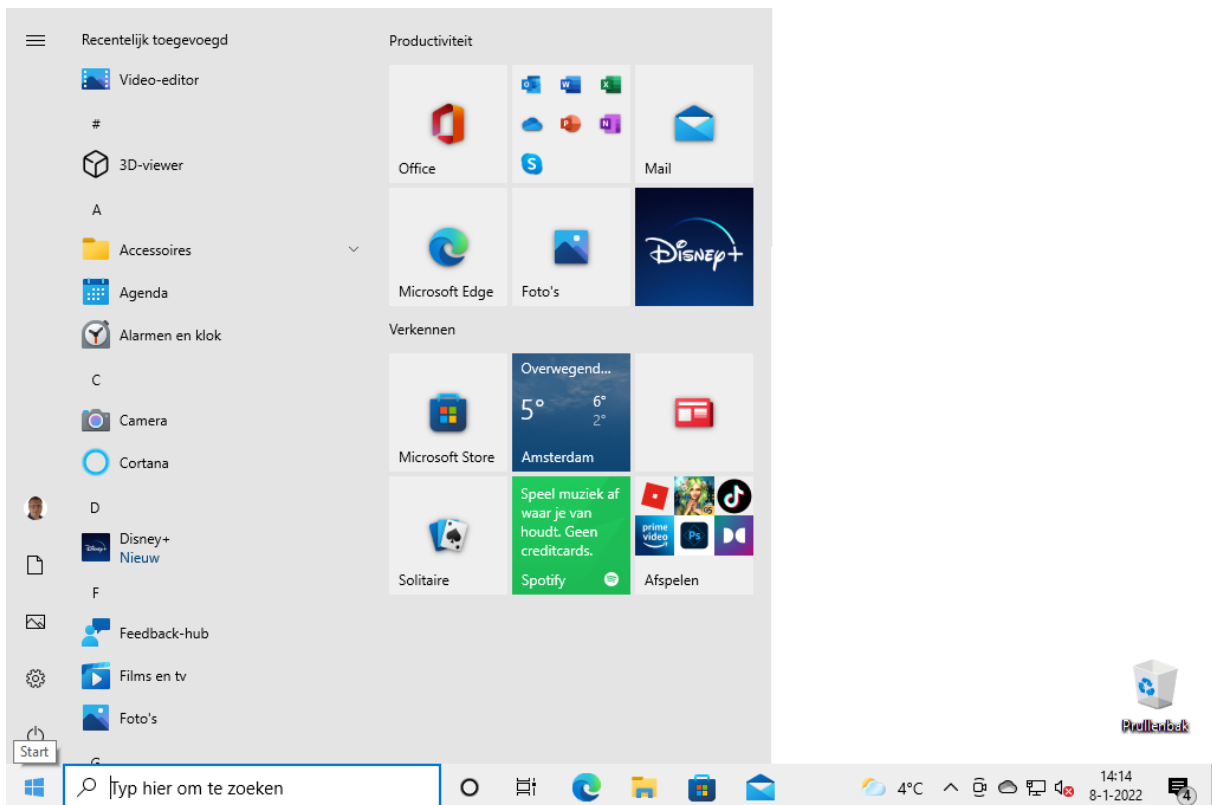
Aanmelden bij OneDrive

Is aangemeld met een Microsoft-account dan volgt de optie om de persoonlijke bestanden in OneDrive op te slaan. OneDrive zorgt niet alleen voor een back-up, maar heeft tevens als voordeel dat de bestanden ook op andere computers toegankelijk zijn. Is online opslag niet gewenst, kies dan de optie **Bestanden alleen opslaan op deze pc**. Hiermee voorkom je dat OneDrive wordt geactiveerd en de standaard opslaglocatie van de persoonlijke mappen **Bureaublad**, **Documenten** en **Afbeeldingen** naar de map **OneDrive** worden verplaatst. Zijn de persoonlijke mappen toch in OneDrive terechtgekomen en is dat ongewenst? In paragraaf [1.11](#) wordt uitgelegd hoe de synchronisatie van de persoonlijke mappen is te beëindigen, zodat de originele locatie hersteld kan worden.

1.3 De gebruikersinterface

Deze paragraaf bespreekt de User Interface (UI), oftewel de gebruikersinterface van Windows 10. Denk aan het startmenu (door Microsoft **Start** genoemd), de tegels, het Win-X menu, Taakweergave, een tijdlijn, de taakbalk, het systeemvak (inclusief actiecentrum) en de zoekfunctie.

TIP: Wil je meer kleur in het startmenu en de taakbalk? Zie dan paragraaf [2.5.2](#).

Contextmenu's

De gebruikersinterface van Windows maakt gebruik van contextmenu's: kleine vens-tertjes met onderwerpspecifieke opties en instellingen. Een contextmenu opent met een rechter muisklik op een item (voor aanraakschermen: door langdurig op een item te drukken). Contextmenu's zijn op vele plekken te vinden: je vindt ze onder andere bij Windows-onderdelen (zoals de taakbalk en het bureaublad), bij de apps in het startmenu en bij mappen en bestanden in programma's (bijvoorbeeld in de Windows Verkenner). In sommige gevallen opent een uitgebreider contextmenu wanneer tijdens de rechter muisklik ook de **Shift**-toets wordt ingedrukt (bijvoorbeeld bij de aan de taakbalk vastgemaakte apps).

1.3.1 Desktop- en tabletmodus

Windows 10 kent twee weergavemodi: de desktop- en de tabletmodus. De desktopmodus (zie bovenstaande afbeelding) beschikt over de klassieke Windows-elementen: bureaublad, taakbalk (met startknop, zoekvak, snelkoppelingen en systeemvak) en een startmenu, ideaal voor aansturing met toetsenbord-en-muis. De tabletmodus draait om het (voor aanraakbewegingen geoptimaliseerde) startscherm. Met aanraakbewegingen kan minder nauwkeurig worden genavigeerd, vandaar dat de vormgeving soberder en robuuster is dan bij de desktopmodus. Probeer de instellingen van het confi-

guratiescherm maar eens te doorlopen op een tablet... Om deze reden is het instellingenmenu toegevoegd, geoptimaliseerd voor aanraakschermen.

Er is nog een groot verschil: apps worden in de desktopmodus elk in hun eigen venster geopend, terwijl ze in de tabletmodus schermvullend worden weergegeven. Moderne apps kunnen in de desktopmodus met het kruisje worden afgesloten (net als de oude vertrouwde bureaubladprogramma's), in de tabletmodus kan dat ook door de bovenrand met een veegbeweging naar beneden te trekken. Bij aanraakschermen kan via de knop **Tabletmodus** in het actiecentrum (§1.3.4) handmatig worden geschakeld tussen beide modi (zie ook **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Tablet**; §2.1.8). De tabletmodus is dus ideaal voor eenvoudig te bedienen toepassingen (apps), terwijl de op productiviteit gerichte desktopgebruiker zijn vertrouwde programma's eerder zal bedienen vanuit de bureaubladinterface.

TIP: Wordt op een tablet in de desktopmodus gewerkt dan kan het interessant zijn om de tekstgrootte aan te passen (via **Instellingen**, onderdeel **Toegankelijkheid**, sub **Beeldscherm**, kopje **Tekst groter maken**) en/of de weergave in zijn geheel te vergroten (kopje **Alles groter maken**). Nadeel is wel dat er dan minder informatie op het beeldscherm past. Als alternatief kan een muis, stylus (een soort pen met rubberen dopje), digitale pen en/of toetsenbord uitkomst bieden. Denk daarbij aan een toetsenbord dat aan het scherm kan worden gekoppeld (zoals bij een Surface tablet), of anders via een USB-adapter draadloos contact maakt.

1.3.2 Menu Start

Het menu **Start**, oftewel het startmenu van Windows, opent via de knop met het Windows-logo (uiterst links op de taakbalk). Het startmenu wordt in de tabletmodus schermvullend weergegeven, in de desktopmodus is het een openklappend venster waarvan de breedte en hoogte zijn aan te passen door middel van het verslepen van de rechter- en/of bovenrand. Volgens de standaard instellingen bevat het startmenu een verticale balk met knoppen, een lijst met geïnstalleerde apps en een venster met tegels (snelkoppelingen naar veelgebruikte apps, systeemtools, favoriete websites e.d.). De lijst met apps kan eventueel worden verborgen via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Start** (§2.5.6), schakel de optie **Lijst met apps in Startmenu weergeven** uit (gebruik vervolgens de knoppen **Alle apps** en **Vastgemaakte tegels** links bovenin menu Start om te switchen tussen de lijst en het tegelvenster).

De verticale balk bevat tevens knoppen voor de accountopties, de Windows Verkenner, het venster **Instellingen** en de aan/uit-knop. Dit rijtje kan worden uitgebreid met knoppen voor de mappen met persoonlijke documenten en afbeeldingen, mappen met muziek, video's, gedownloade bestanden, het netwerk en de persoonlijke map (een

verzamelmap met alle persoonlijke mappen). Klik hiervoor met rechts op de knop **Instellingen** (het tandwielletje links onderin het menu Start), optie **Deze lijst aanpassen** (ook toegankelijk via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Start** (§2.5.6), link **Kiezen welke mappen in Start worden weergegeven**).

TIP: Opent Start niet meer? Zie paragraaf 1.18 voor verschillende mogelijkheden om dit probleem op te lossen.

DE AAN/UIT-KNOP VAN WINDOWS

De aan/uit-knop is op verschillende manieren toegankelijk: via Start, het Win-X menu (§1.3.3), de toetscombinatie **Ctrl-Alt-Del**, de toetscombinatie **Alt-F4** of het aanmeldscherm (§1.16). Tot slot is het ook nog mogelijk de computer uit te zetten door de fysieke aan/uit-knop op de computerkast in te drukken.

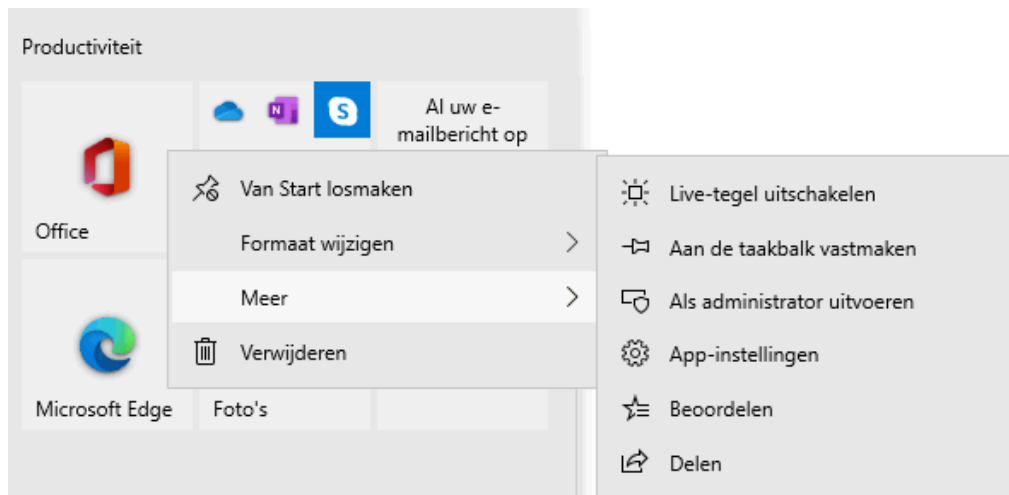
Lijst met apps

De lijst met apps toont een overzicht van recent toegevoegde apps, meestgebruikte apps, door Microsoft aanbevolen apps (oftewel verkapte reclame) en een alfabetisch geordende lijst met alle geïnstalleerde apps en systeemtools. Mapjes kunnen via het neerwaarts gerichte pijltje worden uitgeklaapt zodat de onderliggende onderdelen worden getoond. Klik op een letter om het alfabet-overzicht te openen waarmee snel naar een specifiek item kan worden genavigeerd (de meest praktische manier om een app te vinden is echter nog steeds via de zoekfunctie op de taakbalk...).

De lijst is lang en daardoor enigszins onoverzichtelijk. Zet waar nodig (via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Start**; §2.5.6) de opties **Recent toegevoegde apps weergeven**, **Meestgebruikte apps weergeven** en/of **Af en toe suggesties in Start weergeven** uit zodat de lijst overzichtelijker wordt.

Vastgemaakte tegels

De tegelweergave (knop **Vastgemaakte tegels**) is naar eigen smaak in te delen. Het contextmenu van tegels (dat opent met een rechter muisklik op of het ingedrukt houden van de tegel) bevat app-gerelateerde opties, zoals het vastmaken aan (of losmaken van) Start en de taakbalk, het aanpassen van het tegelformaat, het als administrator uitvoeren van de app, het uit- of inschakelen van de onrustig ogende Live-tegels, het verwijderen (deïnstalleren) van de app, een overzicht van recent geopende bestanden en de app-instellingen (ook te bereiken via **Instellingen**, onderdeel **Apps**, sub **Apps en onderdelen**, selecteer de betreffende app, link **Geavanceerde opties**).

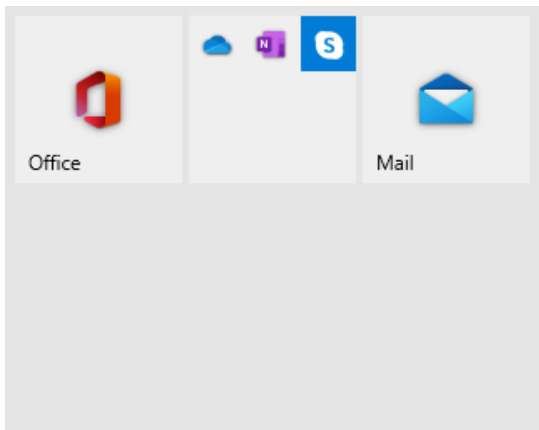
Direct na installatie bevat Start al tegels voor door Microsoft ontwikkelde apps. Apps uit de Microsoft Store (§1.14.1), van internet gedownloade programma's en de reeds aanwezige systeemtools kunnen hieraan worden toegevoegd (bijvoorbeeld via het contextmenu van de app, optie **Aan Start vastmaken**). Zijn zowel de lijst- als de tegelweergave geactiveerd (**Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Start**, optie **Lijst met apps in Startmenu weergeven**; §2.5.6) dan kunnen vermeldingen uit de lijst door middel van slepen eenvoudig aan het tegelgedeelte worden toegevoegd. Onbelangrijke tegels kunnen naar een minder prominente plek worden verslept of van het tegelvenster worden losgemaakt (via het contextmenu van de tegel, optie **Van Start losmaken**). Moet de app helemaal van de computer worden verwijderd, gebruik dan de optie **Verwijderen** in het contextmenu (of via **Instellingen**, onderdeel **Apps**, sub **Apps en onderdelen**; zie §2.6.1).

Is de computer met internet verbonden dan tonen sommige tegels actuele, steeds wisselende informatie (bijvoorbeeld de weersverwachting van de tegel **Weer** en actuele berichten van de tegel **Nieuws**). Heb je last van een traag openend startmenu of vind je deze zogenaamde Live-tegels storend dan zijn ze uit te schakelen via het contextmenu, optie **Meer**, optie **Live-tegel uitschakelen**. Wordt de informatie op de live-tegels niet (meer) automatisch verversd terwijl de optie **Live-tegel inschakelen** nog wel is geactiveerd dan wordt de toegang tot internet mogelijk door de beveiligingssoftware geblokkeerd. Dit probleem zou opgelost moeten zijn na het toevoegen van een uitsluitingsregel aan de beveiligingssoftware.

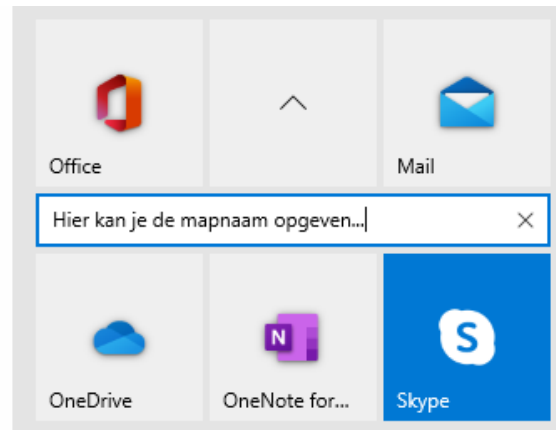
Tegels samenvoegen in tegelmappen

Door tegels van apps 'op elkaar te stapelen', worden ze samengevoegd tot één tegelmap. Tegelmappen zijn te herkennen aan de kleine icoontjes die op de tegels zijn afgebeeld. Klik op een tegelmap om deze open te klappen zodat de apps toegankelijk worden (een opengeklapte tegelmap is te herkennen aan het pijltje in de tegel). Na het openklappen is de tegelmap desgewenst te voorzien van een naam. Door nogmaals op

de tegel te klikken, wordt de tegelmap weer gesloten. Tegelmappen zijn ideaal om Start overzichtelijk te houden zónder daarvoor tegels te hoeven verwijderen.

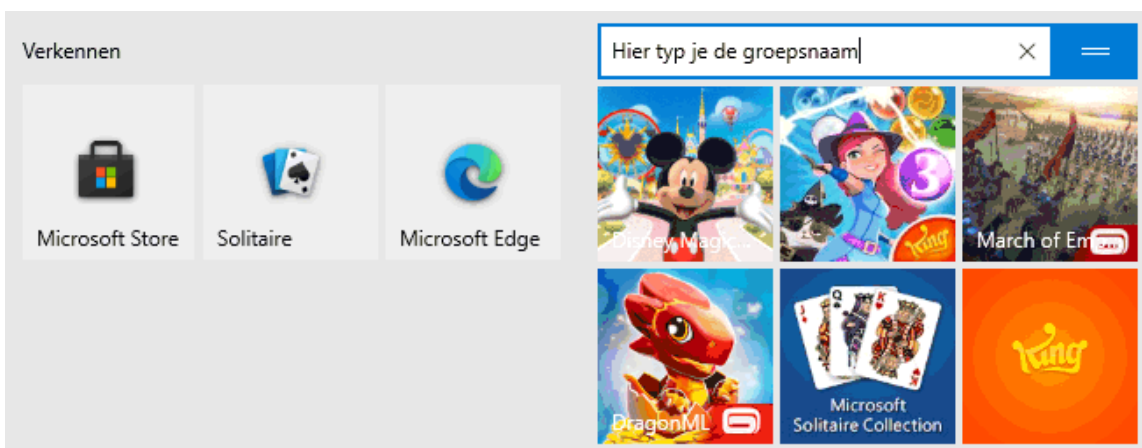
ingeklapte tegelmap

uitgeklapte tegelmap

Tegelgroepen

Door middel van slepen zijn de tegels te verplaatsen zodat de tegelindeling beter aansluit op de persoonlijke voorkeuren. Dat kan binnen een groep, naar een andere groep of naar een leeg gedeelte van het startmenu om een nieuwe groep aan te maken. Elke tegelgroep heeft een groepsnaam, door op de titelbalk te klikken kan deze naam worden aangepast (nieuwe groepen hebben nog geen naam, de betreffende balk is daarom standaard verborgen). Een tegelgroep kan middels deze titelbalk in zijn geheel naar een andere positie worden verslept, of met een rechter muisklik, optie **Groep van Start losmaken** worden verwijderd.

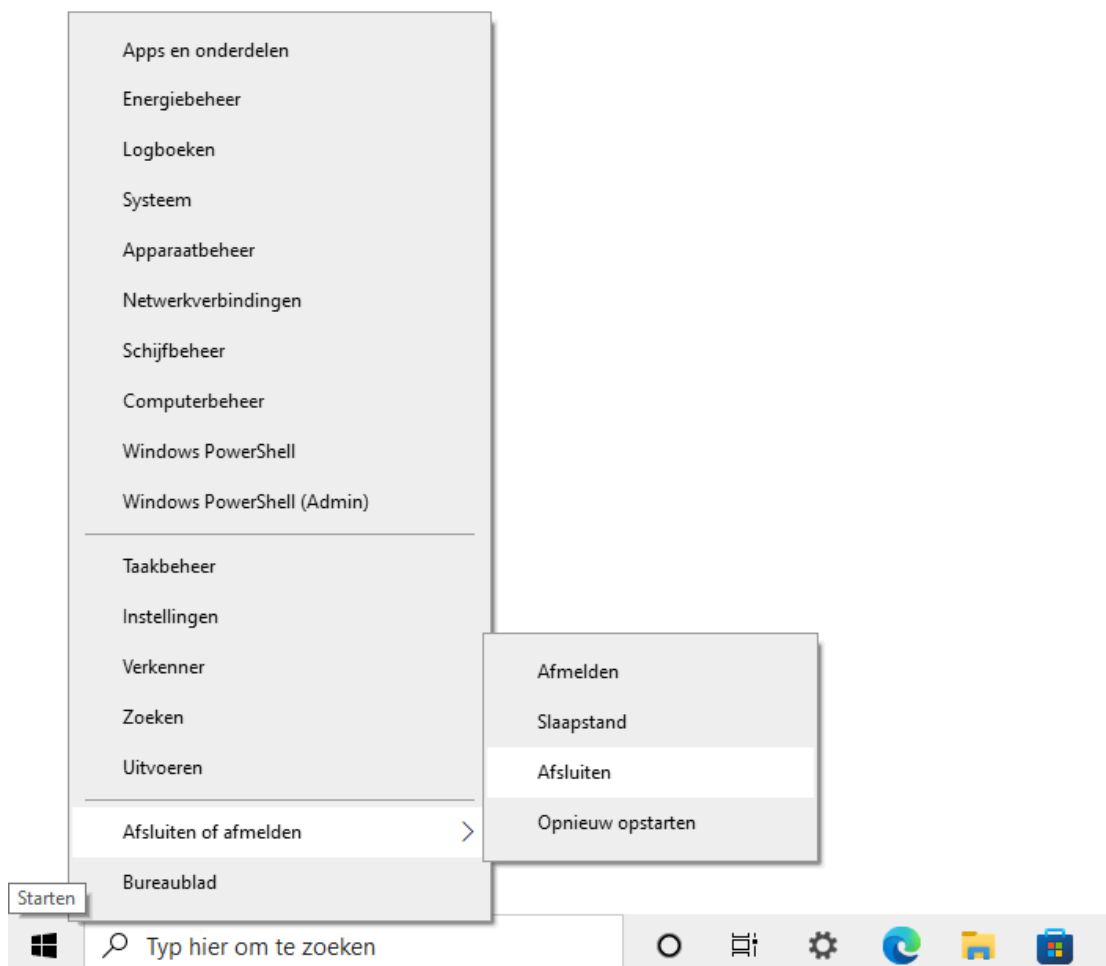
MENU START VASTZETTEN

Is het startmenu naar wens ingedeeld en wil je niet dat er nog wijzigingen in aangebracht worden? Zet de indeling van het startmenu dan vast door met de register-editor (§7.2) de DWORD-registerwaarde **LockedStartLayout** met de waarde **1** toe

te voegen aan de registersleutel **HKCU\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows** (of **HKLM\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows** om de startmenu's van alle gebruikersaccounts vast te zetten). Moet het startmenu in de toekomst toch weer gewijzigd worden, verwijder de registerwaarde dan of wijzig deze tijdelijk in **0**. Onthoud wel dat je het startmenu met een registertweak hebt vastgezet, zodat je je niet suf hoeft te zoeken naar een oplossing wanneer het menu ooit nog eens aangepast moet worden!

1.3.3 Het Win-X menu

Met een rechter muisklik op de knop Start (bij aanraakschermen: door langdurig op Start te drukken) opent een menu met enkele veelgebruikte systeemtaken en opties voor slaapstand, afsluiten en herstarten. Dit menu is ook te openen met de toetscombinatie **Win-X**, vandaar dat het ook wel het **Win-X menu** wordt genoemd.

Het Win-X menu bevat wél een verwijzing naar het venster **Instellingen** (§1.7), maar niet naar het inmiddels naar de achtergrond gedrukte configuratiescherm (§1.8). Gebruik je het configuratiescherm toch nog regelmatig, dan kan deze met de volgende tweak alsnog aan het Win-X menu worden toegevoegd: download het bestand

www.schoonepc.nl/windows10/configuratiescherm.zip (directe downloadlink), pak het ZIP-bestand uit en kopieer de snelkoppeling naar de standaard verborgen systeemmap **C:\Gebruikers\inlognaam\AppData\Local\Microsoft\Windows\WinX\Group2** en herstart de computer.

1.3.4 Het Actiecentrum

Via het **Actiecentrum**-icoontje in het systeemvak van de taakbalk (bij aanraakschermen: met een veegbeweging vanaf de rechterrاند naar het midden van het scherm) opent een venster met allerhande meldingen van Windows, de Microsoft Store, alarmen, agenda-items, Skype-oproepen, meldingen van social media als Facebook en Twitter en vele andere apps. Wordt er een nieuwe melding aan het actiecentrum toegevoegd dan laat het Actiecentrum-icoontje in het systeemvak dat zien (zie afbeelding). Het belang van de meldingen loopt nogal uiteen: van serieuze systeemgerelateerde problemen tot notificaties van social media en vragen van Windows Feedback. De kans is dus groot dat dit venster (zeker bij aanraakschermen!) regelmatig wordt geraadpleegd.

Meldingen

Meldingen kunnen via het kruisje eenvoudig uit het actiecentrum worden verwijderd. Zorgt de grote hoeveelheden meldingen van een specifieke app of Windows-onderdeel voor veel ergernis, blokkeer deze dan met een rechter muisklik op het bericht, optie **Alle meldingen uitschakelen voor...** Wil je de pop-ups in het systeemvak en/of het afspelen van geluiden blokkeren, klik dan met rechts op een melding van deze app, optie **Instellingen voor meldingen openen** en deactiveer hier de opties **Banners met meldingen weergeven** en/of **Een geluid afspelen wanneer er een melding binnenkomt**. Wil je de meldingsinstellingen van meerdere apps aanpassen, klik dan rechts bovenin het actiecentrum op de link **Meldingen beheeren**, hiermee wordt het venster **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Meldingen en acties** (§2.1.3) geopend. Scroll naar het kopje **Meldingen van deze afzenders ontvan-**

gen om per app in te stellen of deze meldingen mag tonen (klik eventueel op de app-tegel om specifieke wijzigingen aan te brengen). Via het configuratiescherm (§1.8), onderdeel **Beveiliging en onderhoud**, taak **Instellingen voor Beveiliging en onderhoud wijzigen** zijn diverse meldingen uit te schakelen. Wees hier wel terughoudend in, want het kan zijn dat Windows vervolgens geen waarschuwing meer toont wanneer het beveiligingsniveau (eventueel onbedoeld) wordt verlaagd!

ONJUIST AANTAL MELDINGEN ACTIECENTRUM

Wordt bij het icoontje in het systeemvak voortdurend aangegeven dat er nog een x aantal ongelezen meldingen zijn terwijl het actiecentrum toch echt leeg is, dan heb je te maken met een (aan een privacyinstelling gerelateerde) bug. Dit is op te lossen door via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Achtergrond-apps** (§2.12.21) de optie **Apps mogen op de achtergrond worden uitgevoerd** te activeren en Windows opnieuw op te starten. Staat de optie al aan? Schakel hem dan eerst uit, herstart Windows, zet hem weer aan en herstart Windows nogmaals.

Snelle acties

Onderin het actiecentrum is een gedeelte gereserveerd voor de zogenaamde 'snelle acties', oftewel knoppen voor veelgebruikte functies zoals het Instellingen-venster, het aansluiten van (draadloze) apparatuur, de batterijbesparende stand, bluetooth, het automatisch roteren van het beeldscherm, de wifi-verbinding, de locatiebepaling en de vliegtuigstand. Via de link **Samenvoegen** zijn alleen de bovenste vier knoppen zichtbaar. De 'snelle acties' kunnen desgewenst van het actiecentrum worden losgemaakt, toegevoegd of naar een andere plek verslept via een rechter muisklik in een leeg gedeelte van het actiecentrum, optie **Bewerken** (of via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Meldingen en acties** (§2.1.3), link **Uw snelle acties bewerken**). Bij apparaten met een accu (tablets en laptops) is onderin het actiecentrum nog een schuifregelaar toegevoegd waarmee de lichtintensiteit van het scherm kan worden aangepast.

HET ACTIECENTRUM UITSCHAKELEN

Heb je geen behoefte aan het actiecentrum dan kan deze met de register-editor (§7.2) worden uitgeschakeld: voeg in de registersleutel **HKCU\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows\Explorer** de DWORD-waarde **DisableNotificationCenter** met de waarde **1** toe (ontbreekt de sleutel **Explorer**, maak deze dan eerst

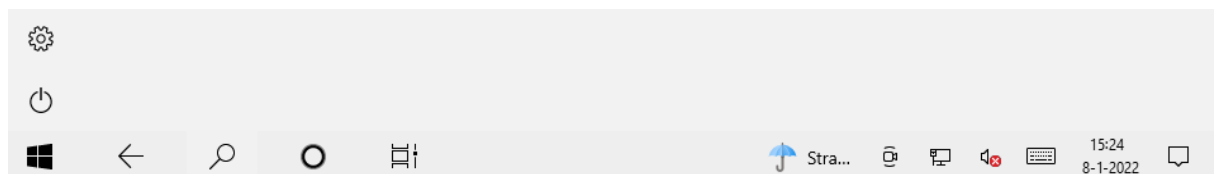
handmatig aan). Na een herstart van Windows is het actiecentrum verdwenen. Het actiecentrum is in ere te herstellen door de registerwaarde te wijzigen in **0** (of door de registerwaarde simpelweg weer te verwijderen).

1.3.5 De taakbalk

 Met instructievideo: www.youtube.com/watch?v=UyYuN305-tw

Onderaan het bureaublad bevindt zich de taakbalk met daarin van links naar rechts de startknop, de zoekfunctie, de knop **Taakweergave**, de vastgepinde programmaknoppen en geheel rechts het systeemvak met de knop **Nieuws en interesses**, snelkoppelingen naar de op de achtergrond draaiende apps en Windows-onderdelen, de datum-/tijdvermelding, de knop voor het actiecentrum en tot slot de knop **Bureaublad weergeven** (minimaliseert alle openstaande vensters; tevens te activeren met de toetscombinatie **Win-D**).

In tabletmodus (zie afbeelding) is de indeling iets anders: startknop, knop **Vorige** (voor het terugkeren naar het vorige venster), zoekfunctie, de knop **Taakweergave**, vastgepinde programmaknoppen en een uitgekleed systeemvak met de knop **Nieuws en interesses**, snelkoppelingen naar Windows-onderdelen, datum-/tijdvermelding en de knop voor het actiecentrum. Activeer via een rechter muisklik op de taakbalk de optie **App-pictogrammen weergeven** om ook de vastgepinde apps op de taakbalk te tonen.

Zoekfunctie

De zoekfunctie naast de startknop is multifunctioneel: de zoekresultaten bevatten apps, instellingen (voor bijvoorbeeld printers, resolutie e.d.), bestanden en de optie om met de zoekmachine Bing op internet verder te zoeken. De zoekfunctie wordt volgens de standaard instellingen weergegeven als een zoekvak. Dit zoekvak is te verbergen (via een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Zoeken**, optie **Verborgen**) of te wijzigen in een knop (optie **Zoekpictogram weergeven**). Zie paragraaf [1.12](#) voor meer informatie over de zoekfunctie.

De zoekassistent Cortana

De persoonlijke zoekassistent Cortana helpt je (al dan niet met spraakgestuurde opdrachten) bij het zoeken met de zoekmachine Bing, het afspelen van muziek en het opstarten van apps, maar ook bij het opvragen van privacygevoelige informatie zoals het helpen herinneren aan afspraken, het opzoeken van adresgegevens van je contac-

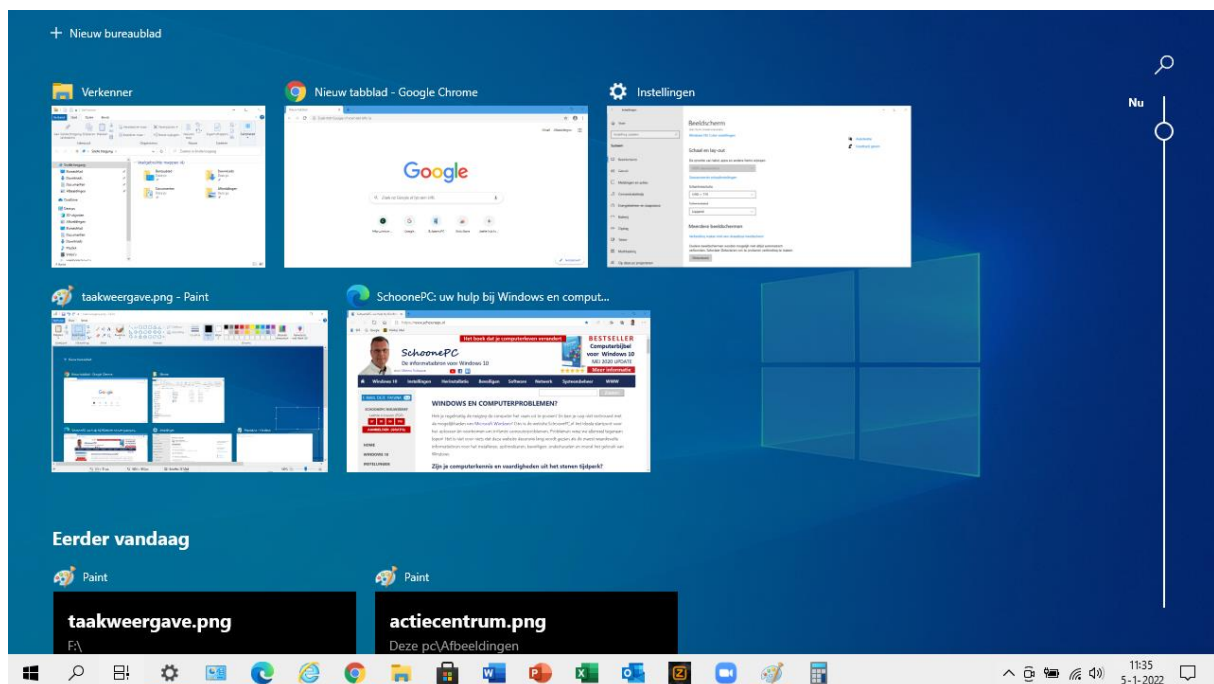
ten en wellicht zelfs het achterhalen van je DigiD. Cortana is te openen met het cirkel-vormige Cortana-icoontje rechts naast de zoekfunctie.

Cortana werkt voorlopig alleen wanneer de weergavetaal van Windows is ingesteld op Engels, Duits, Spaans, Italiaans, Portugees, Chinees of Japans (via **Instellingen**, onderdeel **Tijd en taal**, sub **Taal**; zie §2.8.3). Voor een goede werking is het verder van belang dat de ingestelde regio is afgestemd op de weergavetaal. Omdat de Nederlandse taal en regio (nog) niet worden ondersteund, voegt Cortana voorsnog niets toe voor Nederlandse en Belgische gebruikers. Op zich geen reden om te treuren, de zoekmachine Bing blijkt in de praktijk namelijk toch van slechte kwaliteit te zijn. De Cortana-knop kan dus net zo goed van de taakbalk worden verwijderd door via een rechter muisklik op de taakbalk de optie **De knop Cortana weergeven** te deactiveren. Desgewenst is Cortana ook in zijn geheel uit het opstartproces van Windows te halen (via **Instellingen**, onderdeel **Apps**, sub **Opstarten**; §2.6.6) zodat er niet onnodig systeembronnen bezet worden gehouden.

Taakweergave en tijdlijn

Met de toetscombinatie **Win-Tab**, het icoontje rechts naast de zoekfunctie (voor aanraakschermen: met een veegbeweging vanaf de linkerrand) opent de **Taakweergave**.

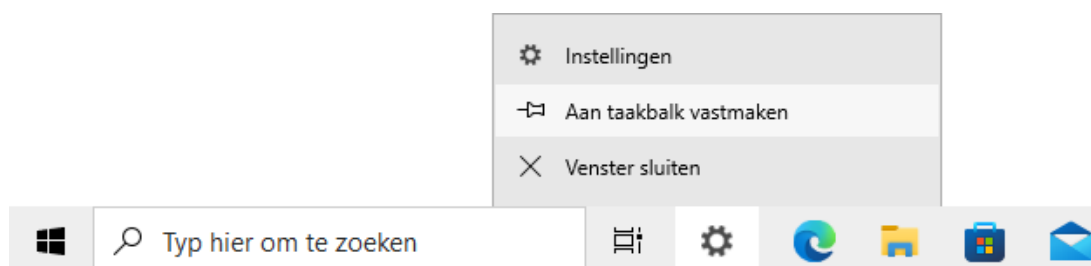
De taakweergave bevat een overzicht van alle openstaande apps zodat snel van app gewisseld kan worden (vergelijkbaar met het taakvenster dat met de toetscombinatie

Alt-Tab wordt getoond), en daaronder een tijdlijn die tot dertig dagen terug laat zien welke bestanden en websites zijn geopend (ook wel de activiteitengeschiedenis genoemd). Met deze tijdlijn kan een eerder uitgevoerde activiteit snel worden hervat. Taakweergave heeft tevens een optie om met meerdere virtuele bureaubladen te werken (§1.4).

Is het gebruikersaccount gekoppeld aan een Microsoft-account (§1.6) dan wordt de activiteitengeschiedenis in de cloud opgeslagen zodat deze ook op andere apparaten kan worden hervat (handig om op een ander apparaat ontbrekende apps alsnog in een handomdraai te installeren). De instellingen van de activiteitengeschiedenis zijn te wijzigen via **Instellingen**, onderdeel **Privacy**, sub **Activiteitsgeschiedenis** (§2.12.5). Is het uit privacyoverwegingen ongewenst dat een back-up van de activiteitengeschiedenis in de cloud wordt opgeslagen, deactiveer dan de optie **Mijn activiteitengeschiedenis verzenden naar Microsoft**. Deactiveer ook het gebruikte Microsoft-account zodat de op andere apparaten uitgevoerde en online opgeslagen activiteiten niet op de tijdlijn van dit apparaat worden weergegeven. Is de opslag van de activiteiten sowieso ongewenst, deactiveer dan ook de optie **Mijn activiteitengeschiedenis bewaren op dit apparaat**. De in de tijdlijn weergegeven tips zijn uit te schakelen via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Multitasking** (§2.1.9), deactiveer de optie **Suggesties in de tijdlijn weergeven**.

Apps aan de taakbalk vastmaken

Zodra je een app opent, wordt het app-icoontje in de vorm van een knop aan de taakbalk toegevoegd. Staan er meer vensters van dezelfde app open dan worden de knoppen 'gestapeld' weergegeven. Veelgebruikte apps zijn als snelkoppelingen aan de taakbalk vast te maken zodat ze niet meer omslachtig via Start opgestart hoeven te worden. Klik hiervoor vanuit **Start** met rechts op de betreffende app en selecteer in het contextmenu de optie **Meer, Aan de taakbalk vastmaken**. Of nóg makkelijker: open de betreffende app, klik met rechts op het in de taakbalk geplaatste icoontje en kies **Aan taakbalk vastmaken**. Op deze manier kunnen zelfs het venster **Instellingen** en het configuratiescherm snel toegankelijk worden gemaakt! De volgorde van de knoppen op de taakbalk kan door middel van slepen worden aangepast. Wordt een app niet meer gebruikt, dan is deze op vergelijkbare wijze (met een rechter muisklik op de knop, optie **Van taakbalk losmaken**) weer van de taakbalk los te maken.

TIP: De standaard aanwezige zoekfunctie (direct rechts naast de startknop) kan eventueel worden verborgen via een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Zoeken**, optie **Verbergen** (of met de optie **Zoekpictogram weergeven** worden gewijzigd in een knop). De knop **Taakweergave** is op vergelijkbare wijze te verbergen met het deactiveren van de optie **Knop Taakweergave weergeven**.

PROBLEMEN MET VASTGEPINDE APPS

Is het icoontje van een vastgepinde app plots verdwenen (zodat bij een mouseover slechts een leeg vierkantje zichtbaar is) en laat de app zich niet meer losmaken van de taakbalk? Dit is te herstellen door de taakbalk te resetten: navigeer met de register-editor (§7.2) naar de registersleutel **HKCU\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Taskband**, verwijder alle onderliggende registerwaarden (waaronder **FavoritesResolve** en **Favorites**) en meld tot slot het gebruikersaccount opnieuw aan. Let op, want alle vastgemaakte apps worden hierdoor verwijderd! Maak zo nodig vooraf eerst een schermafbeelding van de taakbalk zodat je de indeling na de registertweak weer in ere kunt herstellen.

De opmaak van de taakbalk wijzigen

De opmaak van de taakbalk van het bureaublad is te wijzigen via het contextmenu dat opent met een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Taakbalkinstellingen** (of via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Taakbalk**; §2.5.7). Met het activeren van de optie **Kleine taakbalkknoppen gebruiken** worden de pictogrammen op de taakbalk verkleind en halveert de taakbalk in hoogte (dit heeft als nadeel dat de datum niet meer in het systeemvak wordt getoond). Eventueel kan de optie **De taakbalk automatisch verbergen in bureaubladmodus** (en desgewenst ook de optie **De taakbalk automatisch verbergen in de tabletmodus**) worden geactiveerd zodat de taakbalk alleen zichtbaar is wanneer de cursor eroverheen wordt bewogen. De hoogte van de taakbalk is te verdubbelen zodat er meer ruimte voor programmaknoppen en de datumnotatie is. Hiervoor moet de taakbalk eerst worden ontgrendeld (deactiveer de optie **Taakbalk vergrendelen**), de rand van de taakbalk omhoog worden gesleept en tot slot de taakbalk weer worden vergrendeld.

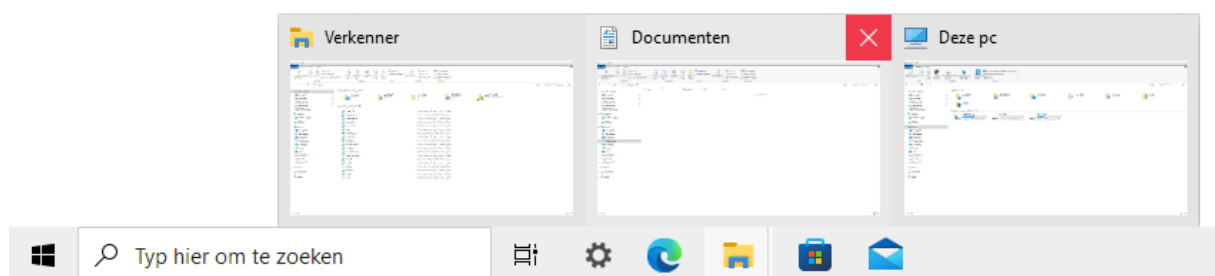
LET OP: In tabletmodus is de taakbalk slechts beperkt aan te passen. De handigste aanpassing is wellicht het toevoegen van apps die ook op de taakbalk worden getoond. Deactiveer hiervoor via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Tablet** (§2.1.8) de optie **App-pictogrammen op de taakbalk verbergen in de tabletmodus**.

Aan de taakbalk vastgemaakte apps openen met het toetsenbord

De aan de taakbalk vastgemaakte apps kunnen ook met het toetsenbord worden geopend, geactiveerd of geminimaliseerd. Gebruik hiervoor de **Windows**-toets in combinatie met een numerieke toets: het cijfer **1** staat voor de eerste app op rij in de taakbalk, cijfer **2** voor de tweede app op rij, etc. Staan er voor het betreffende programma meerdere vensters open, dan kan de toetscombinatie worden gebruikt om via de miniaturweergaven door de vensters te bladeren.

Pop-upvenster met miniaturweergaven

Wanneer met de muis over een app-knop in de taakbalk wordt bewogen, opent een pop-upvenster met miniaturweergaven van alle openstaande vensters van die specifieke app. Deze functie is vooral handig wanneer meerdere vensters van dezelfde app open staan, en het venster dat je nu net nodig hebt achter andere vensters is verborgen. Via de miniaturweergaven zijn deze 'verborgen' vensters snel te activeren (door op de bijbehorende miniaturweergave te klikken) of af te sluiten (via kruisje rechts bovenin het miniaturvenster). En wil je alleen even een korte blik op een van de vensters werpen, zonder deze te activeren? Beweeg de muis dan over een miniaturweergave (zonder erop te klikken): het bijbehorende venster wordt hiermee tijdelijk naar de voorgrond gebracht, terwijl alle overige vensters tijdelijk worden geminimaliseerd.

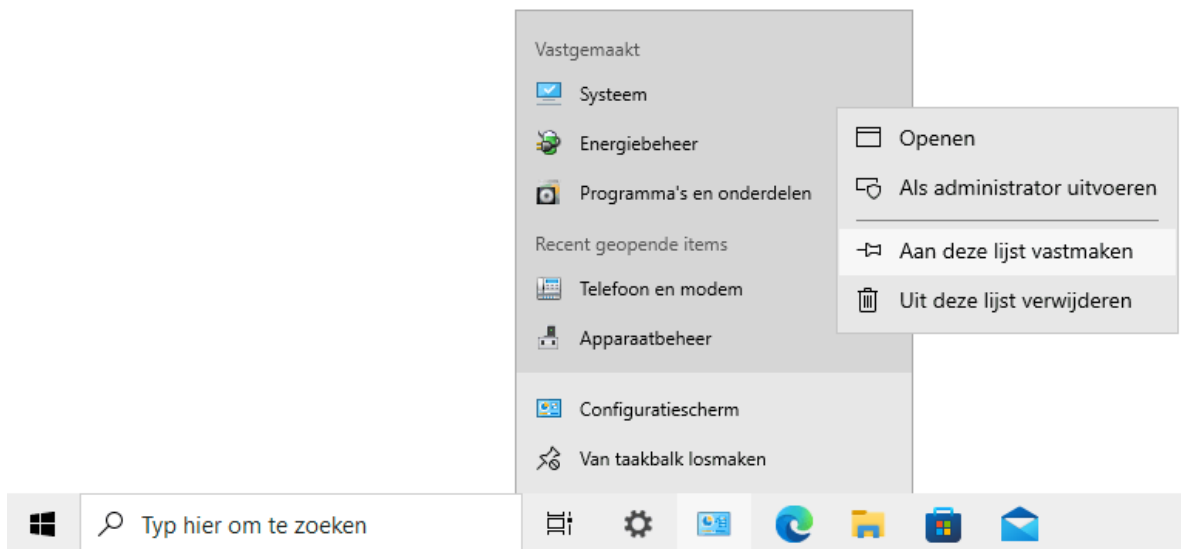

MET EEN MUISKLIK HET LAATSTGEBRUIKTE VENSTER OPENEN

Vind je het praktischer als met een muisklik op een app-icoontje direct het laatst geopende venster van de betreffende app wordt geactiveerd (in plaats van het pop-upvenster)? Dit kan worden gerealiseerd met een registertweak: maak met de register-editor (§7.2) in de registersleutel **HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced** de 32-bits DWORD-waarde **LastActiveClick** aan met de waarde **1** en start Windows opnieuw op. Bijkomend voordeel: door herhaaldelijk op de app-knop te klikken, kan nu snel door alle geopende vensters worden gebladerd (en het pop-upvenster met miniatures is nog steeds toegankelijk met een muisbeweging).

Jumplist

Klik met rechts op een app-icoontje in de taakbalk om de bij de app behorende **Jumplist** te openen. Afhankelijk van de betreffende app bevat deze lijst snelkoppelingen naar recent geopende bestanden of websites en programma-afhankelijke opties (zoals het openen van een nieuw venster, het sluiten van alle openstaande vensters, de app vastmaken aan/losmaken van de taakbalk e.d.). Een regelmatig te openen bestand kan eventueel ook permanent aan de jumplist van de betreffende app worden vastgepind zodat deze altijd snel toegankelijk is: klik daarvoor met rechts op de in de jumplist getoonde (recent gebruikte) snelkoppeling en kies **Aan deze lijst vastmaken**.

PROBLEEM MET DE JUMPLIST OPlossen

Het wil nog wel eens gebeuren dat een Jumplist van een specifiek programma er van het ene op het andere moment de brui aan geeft waardoor er geen recent geopende en vastgemaakte bestanden meer in de jumplist wordt getoond. Controleer in dat geval eerst via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Start** (§2.5.6) of de optie **Recent geopende items weergeven in Jumplists bij Start of op de taakbalk en in de snelle toegang voor de Verkenner** wel is geactiveerd. Als dat het geval is, dan moet de oplossing gezocht worden in het resetten van de probleemveroorzakende jumplist (enig minpunt is dat de vastgepinde items hierna wel weer opnieuw aan de jumplist worden vastgemaakt moeten worden). Dit kan door het systeembestand te verwijderen dat de gegevens van de betreffende jumplist bevat. De systeembestanden voor de verschillende jumplists worden opgeslagen in de map `%APPDATA%\Microsoft\Windows\Recent\AutomaticDestinations` (kopieer deze link en plak hem in de adresbalk van de **Windows Verkenner**; §1.10). Deze map is behoorlijk gevuld, en uit de bestandsnamen is niet op te maken bij welke programma's ze horen. Het juiste bestand zal daarom moeten worden achterhaald door gebruik te maken van een teksteditor als **Kladblok** (te

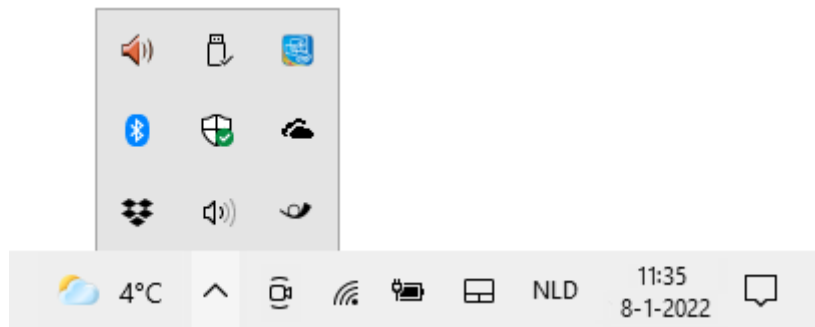
openen via de zoekfunctie in de taakbalk). Hiermee kan de inhoud van de bestanden worden doorzocht op vermeldingen van bestandsnamen die voorheen in de falende jumplist stonden. Dit klinkt simpel, de bestanden bevatten echter zoveel informatie dat het achterhalen van het juiste bestand een behoorlijk lastige opgave is. Is het betreffende bestand eenmaal gevonden dan is het voldoende deze te verwijderen om de betreffende jumplist te resetten. Als alternatief voor dit tijdrovende zoekklusje zouden alle in de map aanwezige bestanden ook in één keer verwijderd kunnen worden, dat betekent dan wel dat hiermee de vastgepinde items van alle jumplists verloren gaan.

De taakbalk op meerdere beeldschermen weergeven

Gebruik je meerdere beeldschermen dan wordt de taakbalk automatisch op alle aangesloten schermen weergegeven. Dit kan eventueel worden aangepast met een rechter muisklik op een leeg gedeelte van de taakbalk, optie **Taakbalkinstellingen** (of via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Taakbalk**; §2.5.7), deactiveer de optie **Taakbalk weergeven op alle beeldschermen**. Een over meerdere beeldschermen verdeelde taakbalk wordt opgesplitst in een hoofdtaakbalk (voor het hoofdscherm) en een aanvullende taakbalk (voor elk extra beeldscherm één). Jammer genoeg zijn er geen mogelijkheden om de vastgepinde programmaknoppen naar eigen inzicht over de verschillende taakbalken te verdelen. Als alternatief is er wel een instelling om de knoppen op beide taakbalken tegelijk weer te geven (**Taakbalkknoppen weergeven op**, optie **Alle taakbalken**), er zou echter meer mogelijk moeten zijn...

1.3.6 Het systeemvak

Het systeemvak (rechts op de taakbalk) bevat naast de knop naar het actiecentrum en de datum- en tijdweergave ook snelkoppelingen naar de op de achtergrond draaiende apps en veelgebruikte Windows-onderdelen. Denk bijvoorbeeld aan de knop **Nieuws en interesses**, de knop **Personen**, de app **Nu vergaderen**, het geluidsvolume, de netwerkverbinding, de accu, de Windows Ink-werkruimte, het schermtoetsenbord en de taalbalk. Klik met rechts op een leeg gedeelte van de taakbalk om Windows-onderdelen in- of uit te schakelen. Een aantal items in dit venster zijn direct vanuit dit menu aan te passen, andere zijn verstopt onder de optie **Taakbalkinstellingen** (ook te openen via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Taakbalk**; §2.5.7), link **Systeempictogrammen in- of uitschakelen**. Stel via de link **Selecteren welke pictogrammen op de taakbalk worden weergegeven** in welke pictogrammen direct zichtbaar zijn in het systeemvak (optie **Aan**), en welke worden verborgen achter het opwaarts gerichte pijltje van het systeemvak (optie **Uit**). De pictogrammen kunnen desgewenst ook door middel van verslepen tussen dit venster en het systeemvak worden verplaatst.

Klok en datumvermelding

Het systeemvak is standaard voorzien van een klok en de datum (door de taakbalk te verhogen wordt ook de dag van de week toegevoegd). Met een klik op de datum-/tijd opent de kalender en een digitale klok. Dit venster bevat ook een optie om direct een agenda-item aan de app **Agenda** toe te voegen. Heb je geen behoefte aan deze optie, verberg deze dan via de link **Agenda verbergen** (of verwijder de app **Mail en Agenda**).

Staat de datum en/of tijd niet goed ingesteld dan kan deze worden gewijzigd via **Instellingen**, onderdeel **Tijd en taal**, sub **Datum en tijd** (§2.8.1). Wil je secondes toevoegen aan de tijdweergave in het systeemvak, open dan de register-editor (§7.2), navigeer naar de registersleutel **HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced** en voeg de DWORD-registerwaarde **ShowSecondsInSystemClock** toe met waarde **1** toe. Na een herstart van Windows zijn de seconden zichtbaar.

Taalbalk

Zijn meerdere invoertalen en toetsenbordindelingen geïnstalleerd (bij **Instellingen**, onderdeel **Tijd en taal**, sub **Taal**; §2.8.3) dan toont het systeemvak de taalbalk waarmee tussen de verschillende talen kan worden gewisseld (in de afbeelding de knop **NLD**).

Geluidsvolume

Het speaker-icoontje (knop **Luidsprekers**) opent een venster waarmee het geluidsniveau kan worden aangepast. Met een rechter muisklik op dit icoontje, optie **Volumemixer openen** wordt de volumemixer geopend: een handige tool voor het aanpassen van het volume van afzonderlijke geluidskanalen, waaronder de systeemgeluiden en het geluid van apps zoals de browser Edge, mediaplayer etc. De instellingen voor het geluid zijn te wijzigen via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Geluid** (§2.1.2).

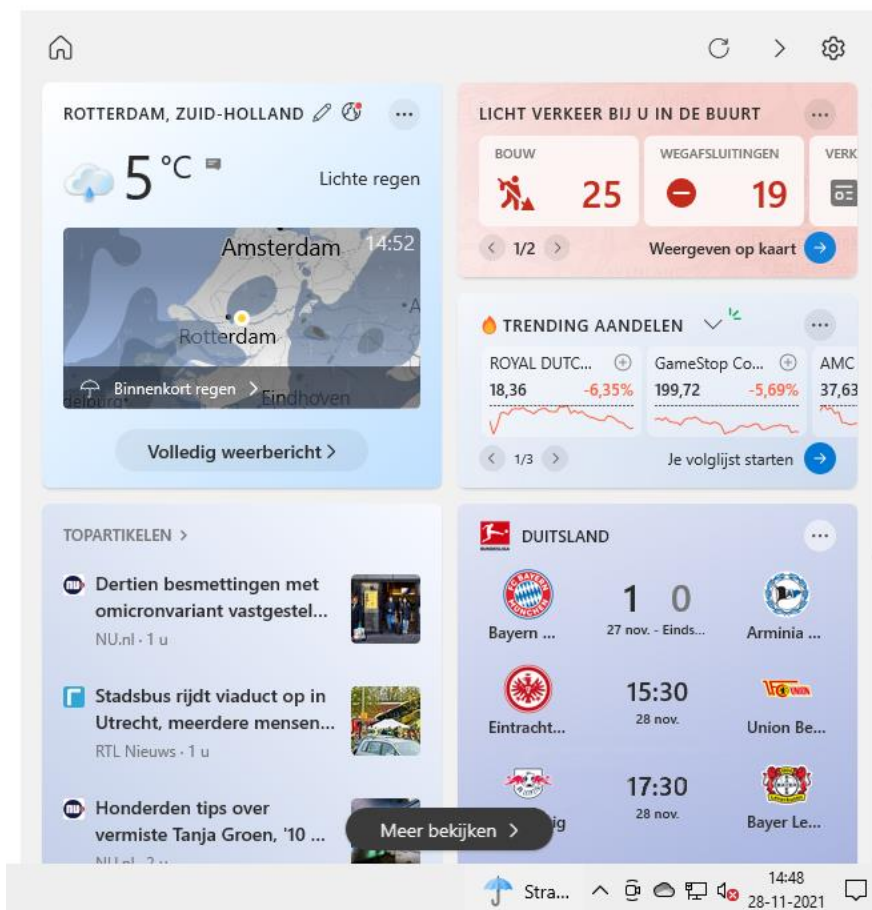
Vergaderen via Skype

Het camera-icoontje in het systeemvak (knop **Nu vergaderen**) opent een keuzemenu om online te vergaderen via Skype (§1.14.2). Kies voor **Nu vergaderen** om zelf een vergadering op te starten, of kies **Deelnemen aan een vergadering** om via een toegezonden link aan een bestaande meeting deel te nemen. Is er geen behoefte aan deze vergaderfunctie, verberg de knop **Nu vergaderen** dan met een rechter muisklik op het

icoontje, optie **Verbergen**. De knop kan desgewenst weer aan het systeemvak worden toegevoegd via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Taakbalk** (§2.5.7), link **Systeempictogrammen in- en uitschakelen**.

Nieuws en interesses

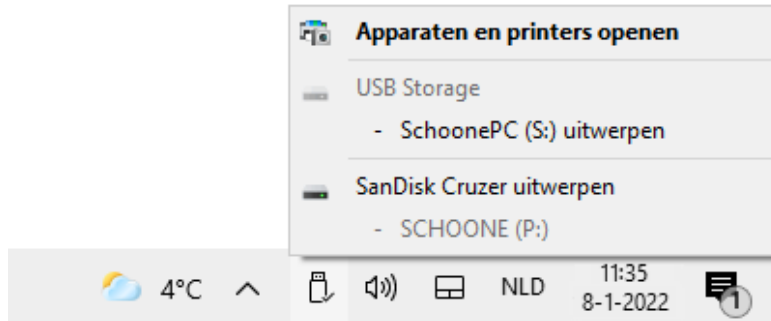
De knop **Nieuws en interesses** toont het actuele lokale weer direct op de taakbalk, en het laatste nieuws is met een enkele klik direct toegankelijk. De in het nieuwsvenster getoonde feeds zijn eventueel online aan te passen via de knop **Interesses beheren**. Het checken van nieuwsfeiten en het weer wordt doorgaans via de mobiel gedaan, het lijkt er dan ook op dat Microsoft met deze nieuwe widget de concurrentie met de mobiel wil aangaan! Heb je geen behoefte aan de widget, schakel deze dan uit via een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Nieuws en interesses**, optie **Uitschakelen** (met de optie **Pictogram en tekst weergeven** is de widget weer in te schakelen).

Hardware veilig verwijderen en media uitwerpen

Om het risico op gegevensverlies te minimaliseren, moest een via USB aangesloten externe schijf, USB-stick of andersoortige opslag vroeger eerst netjes worden afgemeld via de optie **Hardware veilig verwijderen en media uitwerpen** in het systeemvak. Inmiddels is dit niet meer nodig, schrijfcache wordt voor dergelijke media namelijk niet meer gebruikt. Dit heeft wel als nadeel dat een aangesloten opslagapparaat traag kan

reageren, in dat geval kan je de schrijfcache alsnog inschakelen (via **Apparaatbeheer** (§6.5), onderdeel **Schijfstations**, rechter muisklik op de betreffende schijf, optie **Eigenschappen**, tabblad **Beleidsregels**, activeer de optie **Beste prestaties**). Hierna is het natuurlijk wél weer noodzakelijk om de opslag softwarematig los te koppelen!

Windows Ink-werkruimte

Met een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Knop Windows Ink-werkruimte weergeven** wordt de Windows Ink-werkruimte als knop (een icoontje van een schrijvende pen) aan het systeemvak toegevoegd. Met deze knop wordt de Ink-werkruimte geactiveerd waarmee digitale schetsen kunnen worden gemaakt, bewaard en/of gedeeld. Je kunt kiezen voor een leeg whiteboard (om je ideeën te schetsen) of een afdruk van het volledige scherm (om daar vervolgens aantekeningen aan toe te voegen). Deze feature is alleen interessant wanneer wordt gewerkt met een aanraakscherm, in combinatie met een digitale pen (zie §2.2.6 voor meer informatie).

Schermtaetsenbord

Een schermtaetsenbord is met name makkelijk voor aanraakschermen, maar kan ook met een gewoon scherm nuttig zijn wanneer er even geen toetsenbord is aangesloten. Maak je regelmatig gebruik van het schermtaetsenbord, voeg dan een snelkoppeling aan het systeemvak toe via een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Knop Schermtaetsenbord weergeven** (zie paragraaf 2.10.11 voor meer informatie over de schermtaetsenborden van Windows 10).

1.3.7 Vensters

Openstaande vensters snel naar de taakbalk minimaliseren

Alle apps (bijvoorbeeld de Office-programma's, de Windows Verkenner e.d.) openen in een venster. Deze vensters kunnen schermvullend worden weergegeven, in aangepaste grootte, of geminimaliseerd naar de taakbalk (bij minimaliseren is de app nog

wel in gebruik, maar niet geopend op het bureau-blad). De bekendste manier om de weergave van het venster aan te passen, gaat via de knoppen **Minimaliseren**, **Maximaliseren/Vorig formaat** en **Sluiten** rechts bovenin het venster.

Er zijn echter meer manieren om vensters te openen, maximaliseren, minimaliseren en/of af te sluiten! Met een dubbelklik op de titelbalk van een venster wordt bijvoorbeeld snel gewisseld tussen **Maximaliseren** en **Vorig formaat**. En met de toetscombinatie **Win-D** worden alle geopende vensters direct naar de taakbalk geminimaliseerd of weer geopend. De **Windows**-toets in combinatie met de pijltjestoetsen doet programma's maximaliseren, minimaliseren of naar voorgedefinieerde plekken verplaatsen (zie de Aero Snap-functie hierna). De toetscombinatie **Win-Home** minimaliseert alle openstaande programma's, met uitzondering van het actieve venster (de oude situatie wordt hersteld door deze toetscombinatie nogmaals te gebruiken). Ook door het actieve venster met de linkermuisknop vast te houden en stevig te schudden, worden alle overige vensters geminimaliseerd. Dit wordt de **Aero Shake**-functie genoemd. En met de toetscombinatie **Alt-F4** wordt het actieve venster afgesloten.

Vensters plaatsen met Aero Snap

Met de **Aero Snap**-functie kunnen vensters in een handomdraai naar een voorgedefinieerde plek op het scherm worden verhuisd. Deze voorgedefinieerde plekken zijn op twee manieren te gebruiken:

- **Door middel van slepen:**

Klik met de linkermuisknop op de titelbalk van een venster, houd de muisknop ingedrukt en sleep het venster naar een rand of hoek van het scherm. Laat het venster los zodra een voorbeeld van de voorgedefinieerde locatie wordt getoond. Zodra het venster wordt losgelaten, wordt deze als een magneet over een kwart of half scherm verdeeld en kan direct de resterende ruimte op het scherm worden gevuld met andere openstaande vensters.

- **Met de Win-toets in combinatie met de pijltjestoetsen:**

De **Win**-toets in combinatie met de pijltjestoetsen doet het actieve venster maximaliseren (pijltje omhoog), minimaliseren (pijltje naar beneden) of naar een hoek verplaatsen (bijvoorbeeld naar de linker bovenhoek met een pijltje naar links, gevolgd door een pijltje omhoog). Zodra de Win-toets losgelaten wordt, kan de resterende ruimte van het scherm direct worden gevuld met andere openstaande vensters. Experimenteer er maar eens mee!

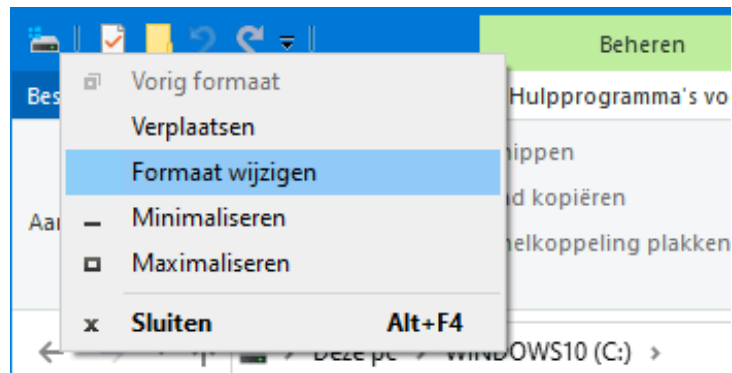
Passen de voorgedefinieerde verhoudingen niet goed bij de inhoud van de geplaatste vensters? Beweeg de muis dan over de scheidingslijn tussen de vensters zodat een dik-

ke lijn verschijnt. Door deze lijn te verslepen, kan de indeling van de vensters eenvoudig worden aangepast. Activeer eventueel de optie **Vensters naast elkaar weergeven** (toegankelijk via een rechter muisklik op taakbalk) zodat de openstaande programma's netjes over het scherm verdeeld naast elkaar worden geplaatst. De instellingen van de Aero Snap-functie zijn eventueel aan te passen of uit te schakelen via **Instellingen**, onderdeel **Systeem**, sub **Multitasking** (§2.1.9), onderdeel **Vensters uitlijnen**.

TIP: Wil je zelf zones kunnen instellen, kijk dan eens naar de PowerToy **FancyZones** van Microsoft (zie: www.schoonepc.nl/tools/powertoys_windows.html).

Openingslocatie programmavenster vastleggen

Voor velen een bron van irritatie: apps die steeds maar weer op dezelfde ongewenste plek en/of in een ongewenst formaat openen. Hoewel Windows de laatst toegepaste locatie- en formaatwijziging zou moeten onthouden, blijkt dit in de praktijk zelden het geval. Er is gelukkig een simpele oplossing: klik met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van de titelbalk van het venster (indien aanwezig op het venstericoontje), kies **Formaat wijzigen** en wijzig de vensterranden door met de muis aan de hoeken en/of de randen te trekken. Herhaal deze procedure indien nodig totdat de nieuwe locatie permanent vastligt.

1.4 Het bureaublad

Het bureaublad, de werkomgeving die direct na het opstarten van Windows wordt getoond, is een verzamelplek voor snelkoppelingen naar veelgebruikte apps, documenten en websites. Het advies is om dit bureaublad overzichtelijk te houden.

DE BUREAUBLADACHTERGROND PERSONALISEREN

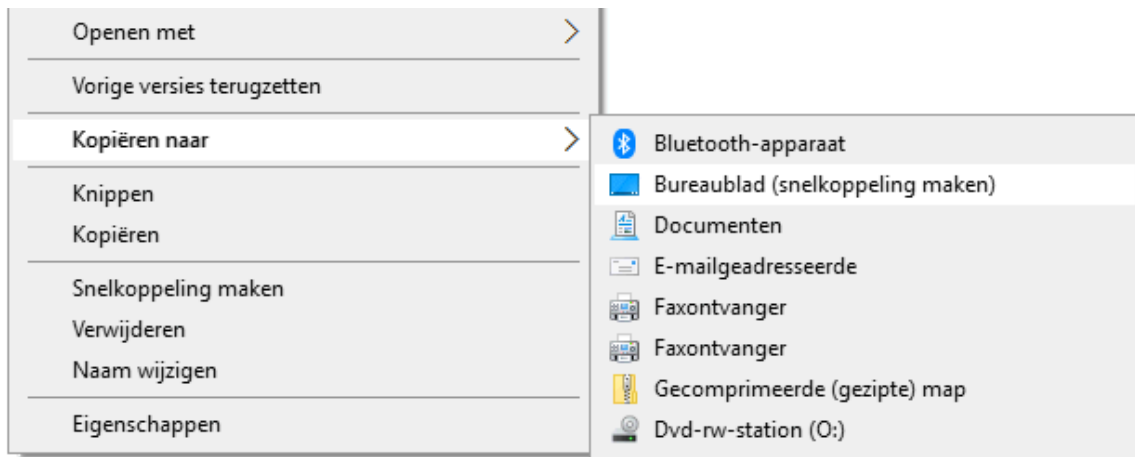
Het eerste wat in het oog springt bij het bureaublad, is de achtergrond. Direct na installatie van Windows toont het bureaublad de standaard Windows 10-afbeelding. De bureaubladachtergrond kan echter ook eenvoudig naar eigen smaak worden gepersonaliseerd met een afbeelding, kleur of diavoorstelling! Dit gaat met een rechter muisklik op een leeg gedeelte van het bureaublad, optie **Aan persoonlijke voorkeur aanpassen** (of via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Achtergrond**; §2.5.1). Selecteer hier een van de volgende opties:

- **Afbeelding:** Er is keuze uit een standaardafbeelding van Windows, of een foto uit de eigen collectie (via de knop **Bladeren**). Het internet staat overigens vol met de meest fantastische, gratis te downloaden wallpapers.
- **Effen kleur:** Het aantal achtergrondkleuren is in eerste instantie beperkt, met de knop **Aangepaste kleur** kan echter elke gewenste kleur worden toegevoegd.
- **Diavoorstelling:** Selecteer de gewenste map met afbeeldingen (via de knop **Bladeren**) en wijzig desgewenst het interval om het bureaublad frequenter te laten wisselen (standaard is het interval ingesteld op 30 minuten). Wil je graag verrast worden met random foto's uit je fotoarchief, activeer dan de optie **Willekeurige volgorde**. De optimale weergave van een afbeelding of diavoorstelling is afhankelijk van de grootte van het beeldscherm, dat vergt dus wat experimenteren met de optie **Kies de gewenste weergave!** Zelf zie ik het liefst een (roulerende) fotocollage uit mijn fotoarchief, daarvoor gebruik ik de tool **John's Background Switcher** (download <https://johnsad.ventures/software/backgroundswitcher/>).

TIP: Standaard wordt een op het bureaublad weergegeven afbeelding tot 85% gecomprimeerd zodat het geheugen minder belast wordt. Het comprimeren, dat tot enige mate van kwaliteitsverlies leidt, is desgewenst te voorkomen door met de register-editor (§7.2) in de registersleutel **HKCU\Control Panel\Desktop** een nieuwe DWORD-waarde **JPEGImportQuality** aan te maken met de hexadecimale waarde **64** (oftewel de decimale waarde **100**).

SNELKOPPELINGEN OP HET BUREAUBLAD PLAATSEN

Het bureaublad is een centrale plek in Windows waar gemakkelijk naar teruggekeerd wordt. Het bureaublad is voor veel gebruikers dan ook een ideale locatie om snelkoppelingen naar veelgebruikte programma's (apps), bestanden en websites op te plaatsen. Het advies is wel om het bureaublad hierbij overzichtelijk te houden. Snelkoppelingen naar programma's en bestanden maak je eenvoudig vanuit de Windows Verkenner: klik met rechts op het (al dan niet uitvoerbare) bestand optie **Kopiëren naar** in het contextmenu, optie **Bureaublad (snelkoppeling maken)**. Let op: sla bestanden altijd eerst op in een van de persoonlijke mappen (**Documenten**, **Afbeeldingen** e.d.) en plaats daarna pas een snelkoppeling van zo'n bestand op het bureaublad, dit verkleint de kans dat bestanden per ongeluk worden verwijderd! Zijn de aan het bureaublad toegevoegde snelkoppelingen niet zichtbaar? Controleer dan even met een rechter muisklik op het bureaublad, optie **Beeld** of de optie **Bureaubladpictogrammen weergeven** is aangevinkt.

De snelkoppelingen naar standaardonderdelen uit de Windows Verkenner (de map **Computer**, de prullenbak, de map met persoonlijke bestanden, het netwerk en het configuratiescherm) zijn eenvoudig aan het bureaublad toe te voegen of te verwijderen via **Instellingen**, onderdeel **Persoonlijke instellingen**, sub **Thema's** (§2.5.4), optie **Instellingen voor bureaubladpictogrammen**. Vele andere apps kunnen als snelkoppeling op het bureaublad worden geplaatst via de 'verborgen' systeemmap `%windir%\explorer.exe shell:::{4234d49b-0245-4df3-b780-3893943456e1}` (kopieer deze link en plak hem in de adresbalk van de Windows Verkenner), klik met rechts op de betreffende app, optie **Snelkoppeling maken**.

TIP: De meeste browsers kunnen een snelkoppeling naar een website op het bureaublad plaatsen, simpelweg door het icoontje dan wel het slotje in de adresbalk (vlak voor het internetadres) met de muis naar het bureaublad te slepen. Deze methode heeft echter als nadeel dat de snelkoppeling wordt voorzien van het icoontje van de browser, en niet het herkenbare icoontje dat bij de website hoort. In paragraaf 1.9 wordt een alternatieve manier beschreven om een snelkoppeling naar een website te maken waarbij het icoontje van de betreffende website wél wordt weergegeven.

DE OPTIE 'BUREAUBLAD (SNELKOPPELING MAKEN)' HERSTELLEN

De optie **Bureaublad (snelkoppeling maken)** wil nog wel eens op onverklaarbare wijze uit het contextmenu van de Windows Verkenner (§1.8) verdwijnen. Dit is als volgt te herstellen: navigeer met de Windows Verkenner naar de map **C:\Gebruikers\inlognaam\AppData\Roaming\Microsoft\Windows\SendTo** (ook te openen met het commando **SHELL:SENDTO** in de adresbalk van de Windows Verkenner) en maak hier een nieuw tekstbestand aan (rechter muisklik, optie **Nieuw, Tekstdocument**). Wijzig de gehele naam (dus inclusief de extensie **.txt**; activeer zo nodig op tabblad **Beeld** de optie **Bestandsextensies**) in **Bureaublad (snelkoppeling maken).DeskLink**, het probleem zou nu opgelost moeten zijn.

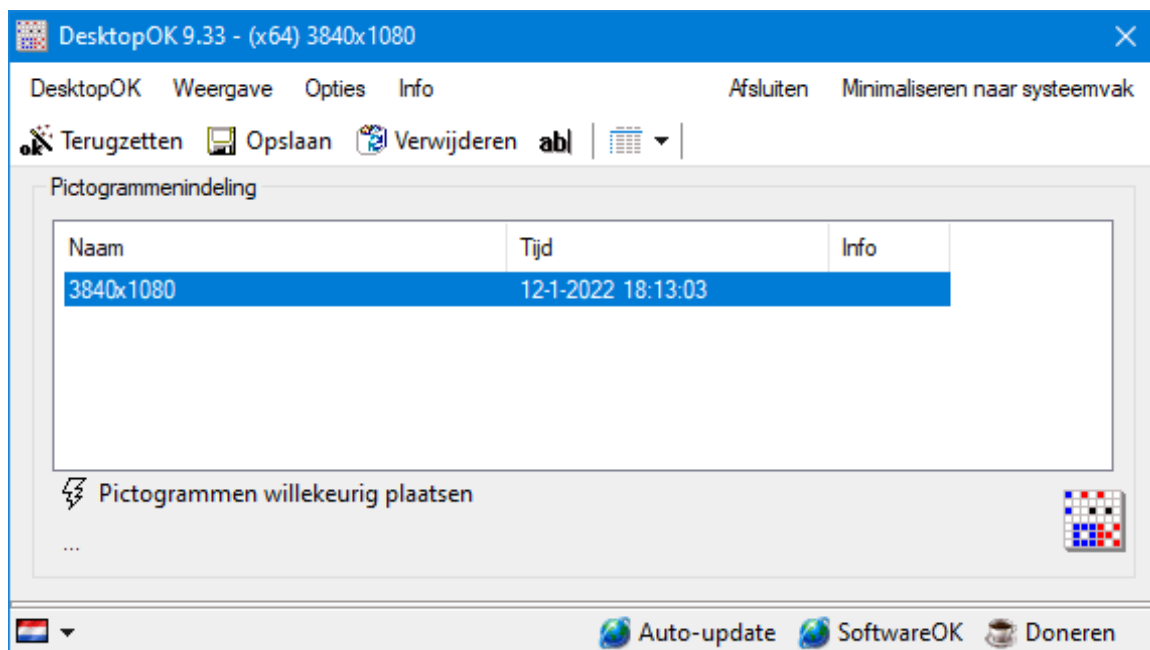
TIP: De meestgebruikte map om een snelkoppeling naar te plaatsen, is het bureaublad. Het is echter vrij eenvoudig om extra bestemmingen toe te voegen aan de optie **Kopiëren naar** in het contextmenu, bijvoorbeeld de opslaglocaties voor foto's, video's en muziekbestanden (al dan niet via OneDrive). Plaats hiervoor (via het contextmenu...) een snelkoppeling naar de betreffende map op het bureaublad en verplaats deze met knippen en plakken naar de map **SendTo**.

Afmeting en rangschikking pictogrammen wijzigen

Vind je de pictogrammen op het bureaublad te groot of juist te klein? Het formaat kan eenvoudig worden gewijzigd met een rechter muisklik op het bureaublad, optie **Beeld**, opties **Grote**, **Normale** of **Kleine pictogrammen** (of op alternatieve wijze: minimaliseer alle apps met de toetscombinatie **Win-D**, druk vervolgens de **Ctrl**-toets in en scrol tegelijkertijd het wielje van de muis op of neer). Een waarschuwing is wel op zijn plaats: door het verkleinen of vergroten van pictogrammen wordt de rangschikking op het bureaublad gewijzigd. De pictogrammen kunnen dan wel weer netjes worden geordend (door met rechts op een leeg gedeelte van het bureaublad te klikken en vervolgens te kiezen voor **Beeld**, **Pictogrammen Automatisch schikken**, eventueel aangevuld met de optie **Pictogrammen uitlijnen op raster**), maar de oude indeling komt hier niet mee terug.

Een back-up van de bureaubladpictogrammen maken

Heb je veel pictogrammen op het bureaublad staan? Maak dan een backup van de indeling, altijd handig om achter de hand te hebben wanneer de pictogrammen om een of andere reden door elkaar gehusseld zijn. Dit kan met de tool **DesktopOK** (download: www.softwareok.com/?seite=Freeware/DesktopOK).

Klik op de knop **Opslaan** om de indeling vast te laten leggen in het bestand **C:\Gebruikers\inlognaam\AppData\Roaming\DesktopOK\DesktopOK.ini**. Gaat het mis dan kan de back-up met de knop **Terugzetten** eenvoudig worden teruggezet. Desgewenst kan de pictogram-indeling ook in een apart DOK-bestand worden opgeslagen (via de menubalk, **DesktopOK**, optie **Pictogramindeling opslaan als '*.dok'**) zodat deze is over te zetten naar een andere computer of na een herinstallatie van Windows kan worden teruggezet (optie **Pictogramindeling laden uit '*.dok'**).

AUTOMATISCHE TEKST '- Snelkoppeling' UITSCHAKELEN

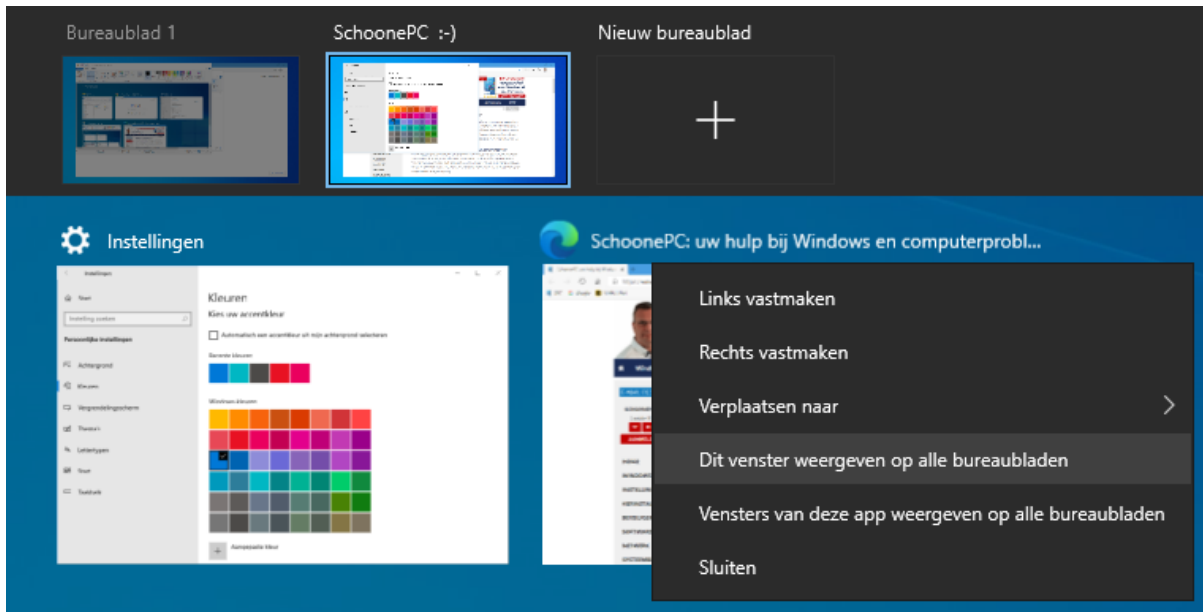
Een nieuw aangemaakte snelkoppeling op het bureaublad wordt standaard voorzien van de tekst - **Snelkoppeling** zodat duidelijk is dat het om een snelkoppeling gaat. Deze onzinnige aanvulling kan via het register worden uitgeschakeld: start de register-editor (§7.2), navigeer naar de registersleutel **HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer**, wijzig de (binare) registerwaarde **link** van **1A 00 00 00** (of welke andere waarde dan ook...) in **00 00 00 00** en herstart de computer. Let op: reeds bestaande snelkoppelingen moeten daarna nog handmatig worden aangepast.

HET PIJLTJE VAN DE SNELKOPPELINGEN VERWIJDEREN

Snelkoppelingen worden door middel van een overlay (een extra plaatje dat over de pictogrammen wordt gelegd) voorzien van een pijltje om duidelijk te maken dat het om een snelkoppeling gaat. Deze overlays zijn te verwijderen met **Winaero Tweaker** (download: www.winaero.com/winaero-tweaker/), onderdeel **Shortcuts**, sub **Shortcut Arrow**, optie **No Arrow**.

WERKEN MET MEERDERE BUREAUBLADEN

In de desktopomgeving kan met meerdere bureaubladen worden gewerkt. Dit is met name handig om verschillende werkomgevingen van elkaar te scheiden: bijvoorbeeld één voor werk en één voor privé zaken. Bovenin het venster van **Taakweergave** (te openen via het icoontje op de taakbalk, of met de toetscombinatie **Win-Tab**) zijn de reeds aangemaakte bureaubladen zichtbaar. Door op een van de virtuele bureaubladen te klikken, wordt snel naar dit bureaublad overgestapt. Via het plusteken bij **Nieuw bureaublad** is een nieuw bureaublad aan te maken. Met een dubbelklik op de naam van een bureaublad is deze van een passende naam te voorzien. De extra bureaubladen blijven bij het afsluiten van Windows behouden.

Door middel van slepen zijn openstaande programma's naar een ander bureaublad te verplaatsen. Het is ook mogelijk om een openstaand venster op alle bureaubladen te tonen (dit is met name handig wanneer een specifiek programma altijd zichtbaar moet zijn op één van de aangesloten beeldschermen, bijvoorbeeld het e-mailprogramma of streaming tv): klik vanuit de taakweergave met rechts op het betreffende venster en activeer de optie **Dit venster weergeven op alle bureaubladen**. Moeten alle geopende vensters van één specifiek programma (bijvoorbeeld de vensters van de Windows Verkenner) ook op de andere bureaubladen worden weergegeven, activeer dan ook de optie **Vensters van deze app weergeven op alle bureaubladen**.

TIP: Wordt veel met bureaubladen gewerkt, maak dan gebruik van de volgende sneltoetsen: **Win-Ctrl-D** (voor het aanmaken van een nieuw bureaublad), **Win-Ctrl-F4** (voor het sluiten van het huidige bureaublad) en **Win-Ctrl** in combinatie met de pijltjestoets naar links of rechts (voor het wisselen tussen bureaubladen).

1.5 Gebruikersaccounts

 Met instructievideo: www.youtube.com/watch?v=QHUXVfPd16c

Het is raadzaam om voor iedere gebruiker een eigen gebruikersaccount aan te maken, elk persoon heeft namelijk eigen voorkeursinstellingen, documenten, e-mail, contactpersonen, agenda, internetfavorieten en wellicht ook nog een chatprogramma. Bereid dit goed voor, het instellen van een gebruikersaccount kost namelijk al snel een half uur werk! Deze paragraaf geeft uitleg over de instelopties, het omzeilen van de beperkte rechten en het scheiden van persoonlijke bestanden en systeembestanden. Tevens passeren enkele aan gebruikersaccounts gerelateerde problemen de revue.

Dit is een preview van de

Computerbijbel voor Windows 10

Menno Schoone

SchoonePC

Dit boek is te bestellen op de pagina

www.SchoonePC.nl/boek

Word je computerproblemen de baas!

Ben je nog niet vertrouwd met de mogelijkheden van Windows 10? Of heb je zelfs regelmatig de neiging de computer het raam uit te gooien? Dan zet deze bestseller je computerleven op zijn kop! Deze computerbijbel heeft namelijk tot doel je computerkennis en -vaardigheden te vergroten zodat je niet langer afhankelijk bent van de hulp van je kinderen, kennissen of een duurbetaalde computerdokter. Want hoe geweldig zou het zijn als je je computerproblemen voortaan zelf weet op te lossen?

Menno Schoone legt in begrijpelijke taal uit hoe je zonder ergernissen gebruik maakt van Windows 10, zonder de moeilijke onderwerpen uit de weg te gaan. Dit boek is dan ook het ideale startpunt voor het oplossen én voorkomen van frustrerende computerproblemen. Problemen waar we uit onwetendheid allemaal wel eens tegenaan lopen! Hierbij passeren ongekend veel praktische tips, trucs en gratis tools de revue. Niet voor niets wordt deze computerbijbel gezien als de meest waardevolle informatiebron voor het installeren, optimaliseren, beveiligen, onderhouden en gebruik van Windows.

Menno Schoone, bekend van de succesvolle website www.SchoonePC.nl, is gespecialiseerd in Windows. De website wordt dagelijks door duizenden bezoekers geraadpleegd en van de Computerbijbel voor Windows zijn inmiddels ruim 100.000 exemplaren verkocht.

ISBN 978-90-831819-1-2

9 789083 181912